

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, tistiml nedeje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petertostopne petit-vrata po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se isvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovojno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nov zastavonosce?

Kadar bodo zgodovinarji raziskovali dogodbe sedanjega časa, našeteli bodo tudi na zanimivo epizodo, ko je klerikalna stranka, ki je po sebi, po svoji naturi in po interesu rimske cerkve negacija nacionalne ideje, skušala slovenski narod ujeti v svoje pasti s tem, da se je navidezno postavila na radikalno narodno stališče in da je politični vikarij ljubljanskega škofa stegniti svoje roke dvomljive dednosti po narodni trobojnici ter se hotel izigrati za slovenskega zastavonosca.

Danes še nihče ne more vedeti, kakšen bo zaključek te vsekako zanimive epizode v slovenski zgodovini in kako se obnese ta poskus klerikalne stranke. Zato tudi še nihče ne more slutiti, kako sodbo izreko bodoči zgodovinarji.

To pa stoji: Ko bi se klerikalcem posrečil njihov manever, ko bi se dal slovenski narod ujeti v njihove za jke in ko bi izročil slovensko trobojnico dr. Šusteršiču kot zastavonoscu — bi to bila igra za bogove in eklatanten dokaz narodne in moralne dekadence slovenskega izobraženstva.

Dandanes pozna vsakdo na Slovenskem dr. Ivana Šusteršiča in zatoj ni treba govoriti o njegovi osebi, o tem, kolikokrat je že menjal svojo narodno in svojo politično kožo, kako se ne briga za nobeno narodno napravo, kako nasprotuje najvažnejšim narodnim kulturnim zavodom in kako priča vse njegovo nehanje in delovanje, da je njemu za slovensko narodnost ravno toliko, kakor za lanski sneg. Kdor dandanes veruje, da je dr. Šusteršič narodnega mišljenja, da mu je res kaj za slovenstvo, tisti naj kar hitro potrosi pepela na svojo glavo in naj prestopi v klerikalni tabor, zanj med narodnimi Slovenci ni prostora.

S tisto drzovitostjo, ki jo Nemeec tako dobro imenuje »Frechheit«, je

dr. Šusteršič v imenu cele klerikalne stranke stegnil svojo roko po slovenski narodni zastavi in v minolem zasedanju deželnega zbora je nastopil kot najradikalnejši Slovenec, kot najneusmiljenjši uničevalec nemštva, kot najneisprosnejši bojevnik za slovensko čast in slavo ter za pravice in gospodstvo slovenskega naroda na lastnem ozemlju.

Morda je to res komu imponiralo, a pač samo ljudem, ki ne vidijo dlje kot na dno svoje sklede, političnim naivcem, ki jih omami vsaka fraza, ki mislijo, da so že kaj storili za narod, če po gostilnah vpijejo o svojem slovenskem rodoljubju.

Razumni ljudje, ki poznajo ljudi in razmere, tendence in cilje rimske kurije in njenih agentov na Kranjskem, tisti vedo, da je vse to narodno navdušenje klerikalcev le bližnjeno, da je vsa ta njih radikalnost le narejena, da je vsa njih vnema za čast in slavo slovenskega le pesek v oči, da je ves njih »boj« za pravico in zmago slovenstva le taktičen in strateški manever, pri katerem so upoštevali okolnost, da je med slovenskim izobraženstvom narodnostni čut živo razvit in da ga je morda vendar mogoče zlorabiti v zavratne namene rimskega klerikalizma.

Da, manever in nič drugega je to najnovejša narodno radikalstvo naših klerikalcev.

Klerikalec je vse, kar kdo hoče, če mu le kaže. Danes je monarhist, jutri je republikanec, danes govori za demokratična načela — katerim pa v cerkvi za ves svet ne da niti najmanjše veljave — jutri je zagovornik železne avtoritete in najhujše reakcije, danes se dela narodnega, jutri je največji internacionalc in proda vse narodove interese, samo da ima klerikalizem dobiček.

Le pogledjmo, kako so se kranjski klerikalci tekotom enega samega leta spremenili.

Lani meseca aprila je imel dr. Šusteršič v »Katoliškem domu« shod.

Uvidevši, da z direktnim bojem in z očitno obstrukcijo ne premaga narodno-napredne stranke, je dogovorno z ljubljanskim škofom poskusil, približati se nemški stranki in jo pridobiti za kompromis s klerikalci. V ta namen je škof izdal poseben pastirski list na kranjske Nemece. V tem pastirskem listu jim je s primerno sramežljivostjo razodel svojo ljubezen in jih vabil, naj gredo s klerikalci v lopo. Te iste strune je ubiral tudi dr. Šusteršič na rečenem shodu v »Katoliškem domu«. Ponujal se je Nemeem, kakor se v velikih mestih na uličnih vogalih ponujajo gotove dame. Obetal jim je vse, kar bi le mogli poželeli. Obetal šole, obetal dvojezične napise, obetal popolno in neutensjeno »pravičnost«.

Tako je bilo lani. Toda kombinirana akcija ljubljanskega škofa Jegliča in njegovega oprode Šusteršiča se je ponesrečila. Nemci so škofove in Šusteršičeve ljubavne ponudbe odklonili, vljudo, a odločno, in škofu ter Šusteršiču ni ostalo drugega, kakor — dolg nos.

To je bilo lani. Ker Nemei izlepa niso uslišali klerikalne snubitve, so klerikalci premenili svojo taktiko in letos poskusili, da dosežejo svoje namene izgrda.

Tako so se klerikalci v enem samem letu predručili. Lani so poskusili z brezdomovinstvom, letos z narodnim radikalizmom, a vedno jim je bilo samo za klerikalno korist. In ti ljudje naj bodo zaščitniki in branitelji slovenstva, ta dr. Šusteršič naj postane slovenski zastavonosce? Ko bi se to zgodilo, bi bil to eklatanten dokaz za politično in нравno dekadenco slovenskega naroda.

Vojna na Daljnem Vzhodu.

Z bojišča ob reki Šaho.

Po poročilih iz Petrograda je bilo v torek na bojišču vse mirno. Japonci, ki so pri ruskem nočnem

izpadu izgubili dva topa, so se jeli počasi umikati. Čim se zemlja od zadnjih nalivov nekoliko osuši, prično Rusi znova prodirati proti japonskim pozicijam. Obe armadi ste, kakor se zdi, utrujeni in izmučeni, vendar pa še razpolaga Kuropatkin z močnimi rezervami, ki se še doselej niso udeležile boja. Zatrjuje se, da so bile operacije generala Renen-kampfa na vzhodnem krilu zelo uspešne.

Gore in vrhovi ob reki Šaho so še vedno v ruskih rokah. Močni ruski voji so v zaščito kril koncentrirani tako pri Suhudiapu ob reki Hun, kakor tudi na cesti iz Mukdena v Banjapuco, da je popolnoma izključeno, da bi mogel Kuroki v smeri gorskega prelaza Hanšan obiti rusko vzhodno krilo. Ako je že res dejansko strta meč japonskega napada in se vsled tega ni več bati navala na ruske pozicije ob reki Hun, ki so močno utrjene, se še ne more s popolno gotovostjo trditi. Prvi voji osmega armadnega kora, ki se že prevažajo na bojišče od konca kilometra, so že dospeli v Mukden, vendar še pa bodo pretekli trije tedni, predno bo ves kor došel k fronti. Na bojišče še v kratkem dospel pet evropskih strelskih brigad, s prevzemanjem teh vojev se je že taktisto pričelo. Sodi se, da bodo Japonci z ozirom na ta znatna ruska okrepljenja v najkrajšem času obnovili svoj napad, čigar cilj je še vedno Mukden.

Iz glavnega ruskega taborišča v Mukdenu se poroča, da so kosaški prapori generala Miščenska znova pokazali svojo sijajno bojno zmoglost, in sicer v spopadu z dvema japonskima bataljonoma. Počobnik Gavrilov je odkril ogenj iz svoje baterije na tako uspešen način, da so mahoma morali obmolkniti japonski topovi. Vse japonske baterije so bile uničene. Japonska pehota se je jadno spustila v beg. V sredo je bil najljutejši boj

na zapadni fronti. Ruski sprednji voji so zadeli na en japonski pehotni bataljon, ga obkolili in prisilili, da se je moral vdati. Rusi so zavzeli pozicije južno od vasi Šaho. Japonci se počasi umižejo.

Ob fronti.

»Daily Telegraph« javlja, da sta Oku in Nodzu 19. t. m. zjutraj napadla ruske pozicije na desnem bregu reke Šaho, s kakšnim uspehom, se ne pove. Ob Kurokijevi fronti je vse mirno. Ujeti ruski častniki pripovedujejo, da so nasipi pri Pensiku enaki utrdbam, da jih je skoro nemogoče zavzeti. Na glavni cesti iz Šaho pa v Mukden so prednji voji sovražnih armad oddaljeni drug od drugega jedva en kilometer. Sklepa se, da koncentrujejo Rusi močno armado na levem Kurokijevem krilu v smeri proti Pintajci. Splošno se sodi, da prične Kuropatkin znova z ofenzivo, čujejo se pa tudi glasovi, da ima namen, izvabiti japonsko armado do Tielinga. Zatrjuje se, da so ruske utrdbе na levem bregu reke Šaho zelo močne in in da bo Kuropatkin s polovico svoje armade navalil na japonsko levo krilo in Japoncem zastopil umikanje proti Liaojangu.

Mali spopadi.

Reuterjev urad poroča iz glavnega taborišča japonske armade z dne 20. t. m.: Srednja kolona desne armade je včeraj napadla sovražno konjenico, ki je bila v Tanšij-fu, in jo pregnala iz njenih pozicij, vendar pa je nekoliko kasneje drugi voj znova zavzel to točko. Vajlošan je še vedno v ruskih rokah. V jutro 19. t. m. smo opazili v bližini Kookvadžije na desni strani naše desne armade dva bataljona sovražne pehote; najbrže so to sprednji voji večje sovražne rezervne armade, koje številnost bomo še skušali dognati.

LISTEK.

Past.

„Ljubi otroci, vesela novica!“ je vzkliknil gospod Dvorjan, ko se je vrnil opoldne domov k obedu.

Njegova soproga gospa Dvorjanka in njiju hči Dora bi bili kmalu odprli od začudenja oči in usta na stečaj, če ne bi bilo to proti strogim etiketnim predpisom finih slojev. Tako veselega nista videli običajno čemernege očeta že dolgo doma.

Bridko zadolženi veleposestnik Dvorjan je dostojanstveno odložil palico pa klobuk in obstal sredi sobe. Na njegovem mefistofelskem obrazu je zagraval zadovoljen nasmeh. Gospod Dvorjan je bil precej velik mož z ošabnim trebulom in kratkimi slabotnimi nogami. Imel je razkošno razvit nos tiste romantične barve, ki jo občuduje prijatelj prirode ob solnčnem zahodu na slikovitih vrhovih gorejskih planin. Brada mu je bila redka in pod nosom je bilo videti skromne črno mazane brke, ki so klavirno poganjale na vsaki strani v dveh cepih, tako da so neizogibni hudi jeziki po pravici

trdili, da ima gospod Dvorjan dva para muštac, en par za delavnike, drugi par pa za nedelje in praznike. Radostno si je mel mesnate roke in pogledaval zdaj ženo zdaj hčerko.

Gospa Dvorjanka ni bila dosti manj debela od moža. Iz tolstega rumenega obraza ji je bulilo dvoje mlečno-modrih oči brez pravega izraza trdnosti in topo v božji svet, kakor dvoje lahkomiselno opremljenih električnih svetilk ob slabem vremenu. Bila je vse svoje žive dni trdovratno krepkostna in zvesta svojemu možu in je na ta način visoko nadkriljevala druge lepše ali boljše rečeno lepe zakonske ženice, katerim se baje dozdevajo tajinstveni paragrafi o zakonski zvestobi mnogo predolgočasni, da bi se jim klanjale v hudih uricah hudičeve izkušnje.

Gospodična Dora je bila v tej obitelji nekaj eksotičnega. Bila je namreč suha kakor brezperesna veja v jesenskem času, suha kakor pokora brez od pustka, suha na duši in telesu. Ta ideal deviške suhote se je premikal prav tako leno in okorno, kakor njena debela mamica, in v pustomodrih očeh je prav tako brlela večna luč tope dolgočasnosti.

„Prejel sem pisemce“, je nadaljeval gospod Dvorjan, izvlekel papir s suk-

njnega žepa, si oslinil desni palec in kazalec in razgenil listek. „Tukaj mi piše moj stari prijatelj Janko, da pride njegov sin Milan za nekaj dni v naše mestce. Milan šteje osemindvajset let, je zdrav in vesel mladenič, prevzame po očetu veleposestvo — kadar se oženi. Vidiš, Dora — to bi bil ženin za te!“

„Kako naj to razumem?“ se je oglašila Dora, sramežljivo povesila oči in si domišljala, da se ji je res posrečilo dražestno zardeti. „Saj ga niti videla nisem!“

„Tako se ne govori!“ je zaropotal gospod Dvorjan. „Koliko časa se pa že lažemo, da ti je samo osemindvajset let?“

„Pst, ljubi moj“, je hitro pripomnila skrbna mamica. „Šestindvajset let! Šestindvajset!“

„Torej že šestindvajset“, se je bridko rogal oče. „Če pojde tako dalje, bomo imeli vkratkem čast obhajati naše Dorice prvi rojstni dan!“

„Kakšen si pa!“ ga je pokarala gospa nejevoljno, dočim je stopila Dora k oknu in obrnila glavo vstran.

„Mirno!“ je zaukazal Dvorjan. „Devce v Dorinih letih ne vprašajo več: Kakšen je? Niti tega ne smejo več vprašati: Kaj je? Če se hočejo v tem

življenju še omožiti, naj kar nemudoma zavpijejo: Kje je?“

Mati in hčerka sta molčali poraženi od silne logike neusmiljenega modernega življenja.

„Pozor!“ je viknil Dvorjan in nadaljeval potem čisto tiho: „Mi smo hudo zadolženi. Komaj že dihamo! Če dobim takega zeta, kakršen je Milan, se mi odpre nov kredit. Resnično, resnično ti povem, Dora, zadosti sem te že vlačil po plesih in veselicah, dostikrat si že imela priliko, da bi se bil obesil ta ali drugi teleban nate, pa si le izbirala in izbirala! Saj te nikakor ne maram poditi iz očetove hiše, toliko ti pa vendar rečem, da se loti Milana z vsemi desetimi prsti, ako nočeš ostati večna devica! Milan je vzgojen na deželi, glej, da mu ugajaš, pokaži se pridno gospodinj in tako dalje!“

V sobo je stopila gospodična, mnogo mlajša od Dore in nekoliko manjša. Prinela je juho na mizo. Veselo so gledale njene črne oči izpod čela, okroglenega od bujnih kodravih lascev. Obraz ji je bil močno zardel, prejcone od kuhe. Bilo je, kakor bi bilo stopilo prvo res živo bitje med tri mrljice. Ko pa je videla resne, temne obraze, ji je zginil nasmeh s cvetočega obrazka.

Za njo je priskakal enajstleten deček v mornarski obleki. Obraz mu je bil zdravordeč in modre, sijajne oči so se lesketale od mladostne razposajenosti.

„Dobro, da sta tukaj!“ je dejal Dvorjan, ko so sedli vsi za mizo. „Jutri ali pojutrišnjem dobimo gosta. Glejta, da se bosta dostojno obnašala, ti Anica in zlasti ti, Vilko!“

„Ali bi ne bilo bolje, če bi obedovala Vilko in Anica teh par dni kar zunaj v sobi zraven kuhinje?“ je predlagala gospa Dvorjanka.

„Jaz že, mamica, o jaz takoj!“ se je ponudil Vilko, ki mu ni posebno prišlo sedeti poleg tako resnih ljudi in paziti na vsako besedico.

„Kakor želite, gospa teta!“ je rekla Anica.

„Tako bo najbolje!“ je povzela Dvorjanka. „Vilko bi utegnil po svoji grdi navadi kaj nepotrebnega izčevkati in, Anica, ti pa tako nimaš — kako naj rečem? — prave obleke.“

„Delajte zdaj, kar hočete“, je dejal Dvorjan ženi in hčerki po obedu. „Jaz se ne vtkam nič več vmes. Stanoval bo Milan pri gluhi Meti. Najel sem zanj dve sobi.“

„To je jako pametno“, ga je po-

19. t. m. popoldne sta se na desnem krilu osrednje armade pojavila dva ruska bataljona, ki sta prodirala iz Tunšia proti Titušu, kjer sta dosegla varno zavetje. Pri Fenšiapu je že opetovano obstreljevala sovražna artiljerija naše pozicije. Na tem mestu se je tudi utaborila ena sovražna brigada. V centru ni nikakih sprememb. Tudi na fronti leve armade je mirno, vendar pa na tem krilu obstreljuje sovražnik semtertja naše voje.

Izpred Port Arturja.

»Daily Telegraph« je izvedel, da so Japonci v svojih operacijah pred Port Arturjem od 18. t. m. vendarle nekoliko napredovali. Okupirala so namreč baje neki manjši for pri Erlungšanju in prisilili baterijo v utrdbo vzdolžno od Palungšana, da je morala umolkniti. Neko veliko vojno ladjo je baje v vzhodni lukvi zadelo več japonskih projektilov.

Rusi so močno okrepili svoje pozicije pri Liaotieshanu in zgradili več manjših forov. Tudi Japonci so zgradili v bližini ruskih forov Išan in Anušan utrdb, ki bi naj ščitile japonsko pehoto pri naskokih. Vsi vrhovi v južnem delu Golobjega zaliva se še nahajajo v ruskih rokah.

Japonci so na Lanhanfu, 5 milj severno od mornarskega taborišča, postirali 7 velikih topov. Splošni bombardma na trdnjavo se je pričel 16. t. m., toda brez znatnega uspeha. Milica v Port Arturju se ne udeležuje bojev, marveč samo opravlja stražno službo v mestu. Kitajci pripovedujejo, da je posadka vsled neprestanih bojev že zelo utrujena in izmučena. Živil je še mnogo v trdnjavi. Posadka pričakuje z največjim hrepenenjem poročil Kuropatkina, v katerem se neveda, da jo osvobodijo.

Poročilih iz Čifu je popolnoma izključeno, da bi trdnjava v kratkem padla, kakor Japonci to pričakujejo. Port Artur se bo držal najmanj še do konca tega leta, ker je še tako s streljivom, kakor tudi z živili bogato preskrbljen.

Izostali ruski napad.

»Berliner Tagblatt« se poroča iz Mukdena: V noči z 20. na 21. t. m. so Rusi nameravali splošni napad na japonske pozicije, a napad je moral izostati radi velikih nalivov, ki so spremenili dolino reke Šaho v eno veliko jezero. Ves 8. evropski armadni kor je že iz Harbina došel v Mukden. S tem je Kuropatkinova armada znatno ojačena.

Baltiško brodovje.

Iz Frederikshavna se javlja, da so vse ladje baltiške eskadre v noči 19. t. m. dvignile sidra in odplule v Severno morje. Vse te ladje se zbera pri otoku Madeiri, kjer se preskrbe z novim premogom. Nato se eskadra razdeli. Oklopnice in velike križarke plujejo okoli južne Afrike, male ladje pa gredo skozi Sueški kanal. Vse

brodovje se zopet združi pri Sundskih otokih. Od tamkaj odpluje skupno vsa eskadra proti Vladivostoku. Do Vladivostoka je ji treba prepluti 16.000 morskih milj; zato bo rabila 85 dni, da torej dospe na Daljni Vzhod šele sredi meseca januarja.

Ker je v tem času pristanišče v Vladivostoku že zamrznjeno, spremljajo brodovje ledokoli, med njimi tudi »Jermak«.

Angleški listi pišejo, da je »Severno-nemški Lloyd« prodal Rusiji 40 ladij, ki so se preustrojile kot pomorske križarke. Vse te ladje spremljajo baltiško brodovje na Daljni Vzhod.

Izgube Okujeve armade.

»Times« poroča iz Tokija: Po japonskih uradnih poročilih znašajo izgube generala Oka na zapadni fronti v celem 13.000 mož. Od nedelje sem so Japonci pokopali 4100 Rusov.

General Kuroki.

Iz Londona se brzojavlja: Vest, da je general Kuroki zbolel na disenteriji in da je sedaj na smrt bolan, še ni potrjena.

Koliko vojakov so imeli Rusi v boju?

»Times« poroča iz Harbina: Desetdnevnega boja se je na ruski strani udeležilo: 276 bataljonov pehote, 122 baterij in 173 stotnij dragoncov in kozakov — v celem torej 200.000 mož pehote, 28.000 konjenikov in 980 topov. Ruske rezerve se še niso udeležile boja.

Ruski uspehi potrjeni.

Poročevalec »Novega Vremena«, Rostovcev brzojavlja iz Mukdena: Vse ugodne vesti, katere sem poročal tekom 17. t. m., se uradno potrjujejo. Med uplenjenimi topovi se nahajajo poljske in goske baterije in mnogo brzostrelnih topov. Zmago so odločili sibirski strelci. Več stotnij Japoncev je bilo ujetih. Mi prodiramo naprej.

Japonci skrbje za bodočnost.

»Vjestnik mandžurske armije« poroča iz Girina: Japonci so izdali poseben razglas, ki so ga razširili po vsi Mandžuriji in v katerem pozivljajo mlade in lepe Kitajce v starosti 20 do 30 let, da se izsele na Japonsko. Obljubuje jim, da jim preskrbi mladih žen in deklet, in sicer vsakemu po štiri, da bi bilo s tem preskrbljeno za vojaški naraščaj. Vsakemu Kitajcu, ki se naseli na Japonskem, plača vlada vsakih 10 mesecev 800 jenov. Japonke same pa bodo morale skrbeti za hrano teh Kitajcev. Več nego tisoč Kitajcev iz Mukdena in Inkova se je že prijavilo, da so voljni se preseliti na Japonsko.

Deželni zbori.

Gradec, 21. oktobra. Poslanec baron Rokitsky je utemeljeval

svoj predlog za postavno prepoved uvažati živino in meso iz prekmorskih dežel, iz Rusije in Balkana. Poslanec Resel je utemeljeval predlog glede zgradbe novega poslopja za učiteljske v Gradcu ter za ustanovitev 4. letnika ženskega učiteljskega, da se ne bodo bodoče učiteljice več vzgajale v samostanskih zavodih v smislu nazadnjaške in ljudstvom sovražne stranke. — Posl. Krebs je utemeljeval svoj predlog za nov krošnjarski zakon. — Poslanec Stocker je poročal o poročilu deželnega odbora, v katerem je vlada odklonila prošnjo za ustanovitev živino zdravniške srednje šole. Poročilo se je vzelo z obžalovanjem na znanje. — Posl. Ornič je poročal o sprejemu okrajne ceste II. razreda iz Ptuja do hrvaške meje med okrajne ceste I. razreda; predlog je bil sprejet. — Posl. dr. Hrašovec je poročal o poročilu deželnega odbora o prošnji občine trga Šostanja za deželno podporo, da si napravi vodovod. Dovolil se v ta namen svota do 20.000 K pod pogojem, da prispeva država vsaj enako svoto. — Poslanci nemške ljudske stranke so vložili predlog, v katerem se vlada poziva, naj takoj spopolni srednje šole na Štajerskem, da ne bo ta kronovina v tem oziru zaostajala toliko za drugimi deželami. V predlogu se navaja, da je Štajerska glede srednjih šol na predzadnjem mestu med vsemi deželami v Avstriji. Dočim namreč pride po ena državna gimnazija: v Šleziji na 100.000 prebivalcev, na Kranjskem na 102.000, na Moravskem na 109.000, na Češkem na 110.000, v Dalmaciji na 120.000, na Primorskem na 150.000, na Nižavstrijem na 160.000, v Bukovini na 180.000, na Koroškem na 185.000, Salcburškem na 190.000, Tirolskem na 190.000, v Galiciji na 198.000, pride na Štajerskem ena drž. gimnazija šele na 230.000 prebivalcev. (Predlagatelji pa so pozabili navesti, koliko svojih srednjih šol imajo Slovenci na Štajerskem, ki tvorijo dobro tretjino prebivalstva v deželi.) — Posl. Pengg je predlagal ustanovitev učiteljske na Gor. Štajerskem.

Celovec, 21. oktobra. Deželnemu odboru se je naročilo, naj ukrene za dež. šol. svetom vse potrebno, da se v Spitalu ustanovi s prihodnjim šolskim letom dekliska meščanska šola. — V imenu finančnega odseka je poročal poslanec Burger o pokritju deželnih potrebščin. Predlagal je, naj se pobira užitniškega davka na vino in mošt 100 odstotkov na deželno naklado, nadalje pa se naj sklene zakon, da sme dežela pobirati samostojno deželno naklado tudi od vina in mošta, ki ga imajo zasebniki za lastno porabo, in sicer bi se od takega vina pobirale naklade po 12 K, od polovina in mošta pa po 9 K. V mestu Celovcu pa bi naklada ne smela znašati več kot 6 K, oziroma le 3 K. Zaradi te dvojne mere so govorili proti predlogu posl. Kirschner, Weiss, Krampl in Neuner. Posl. Kotz je govoril za povišanje deželne naklade na direktno davke. Sprejel se je za-

konski načrt v taki obliki, da mesto Celovec pri novih nakladah nima izjeme; nadalje se je sklenilo, da je od vina in vinskega mošta pobirati 120 odstotno deželno naklado. — Končno se je sprejel predlog, v katerem se vlada nujno poziva, da prekliče prepoved glede izvoza klaje.

Dunaj, 21. oktobra. Celo današnja seja je bil nepretrgan škandal. Grajalni odsek je razsodil, da se posl. Völkl takoj izključi iz seje, ker je reagoval na žalitev posl. Bielohlaweka. Trpke levite je čital Luegerju in njegovim mamelukom posl. Seitz. Dež. maršal je zato tudi dopustil, da so z galerije letele na Seitzja najgrše psovke, ne da bi bil galerijo posvaril ali izpraznil. Ko je nekdo z galerije zaklical Seitzu »Elender Schuft«, se je Seitz vzdignil ter vljudno prosil dež. maršala: »Gospod deželni maršal, dovolite mi, da se galeriji zahvalim!« — Po seji so kršč. socijanci priredili Luegerju hrupne ovacije s psovanjem na soc. demokrata Seitzja, kateremu so klicali »lump«, »izdajalec«, »rdeči Žid« itd. Tri bojevite katoličanke so celo tekale za poslancem Seitzem ter pljuvale vanj.

Galicija, 21. oktobra. Posl. grof Dzieduszycki je obširno utemeljeval svoj predlog glede spremembe zakona o naučenem jeziku v galicijskih šolah na ta način, da bi se v poljskih srednjih šolah omogočilo priučenje malorusčine, v maloruskih pa poljščine. Predlog se je med živahnim odobravanjem izročil naučenemu odseku.

Brno, 21. oktobra. Deželnemu zboru se je predložil proračun za leto 1905, ki izkazuje potrebščin 24.893.928 kron, rednega pokritja pa 5.479.411 kron. V potrebščino pa ni všteto zvišanje okroglih treh milijonov K za zboljšanje učiteljskih plač. Nadalje se sprejel zakonski načrt, s katerim se spremenijo nekatere pravne razmere ljudskošolskega učiteljstva. Novi zakon določa, da znači prostovoljni izstop iz službe za učiteljico, ki se omoži in za začasnega učitelja, ki se brez dovoljenja okrajnega šolskega sveta oženi. Omožene učiteljice za ženska ročna dela se ne bodo mogle v bodoče stalno namestiti.

Slovanska učiteljska v Šleziji.

Opava, 21. oktobra. Nemški poslanci so dobili baje zagotovilo, da se premeste slovanske paralelke z nemških učiteljskih v Opavi in Tešnu, in sicer se ustanovi v Kraljevem gradu češko, v Polj. Ostravi pa poljsko učiteljske.

Dogodki na vseučilišču v Inomostu.

Inomost, 21. oktobra. Italijanski dijaki so sklenili na svojem shodu spomenico proti stitiranju italijanskega predavanja na medicinski fakulteti. Posebna deputacija je nesla spomenico k namestniku baronu Schwarzenau.

Trst, 21. oktobra. Društvo »Patria« je sklicalo za prihodnje dni vse italijanske poslance v Trst, da ukrenejo

potrebno proti najnovejšim dogodkom v Inomostu.

Hrvaška regnikolarna deputacija.

Zagreb, 20. oktobra. V ponedeljek 24. t. m. se snide hrvaško-slovanska regnikolarna deputacija, da si izvoli novega predsednika mesto umrlega pl. Franciscija ter da sestavi končno svoje poročilo o novi hrvaško-ogrski finančni nagodbi za dež. sabor. Šest let že obatoji isti hrvaški regnikolarni odbor, a še vedno ni dognal svoje naloge, še vedno ni sklenjena finančna nagodba. Sicer sta tako hrvaška kakor ogrska regnikolarna deputacija izvršili celo finančno nagodbo, toda elaborata ni sprejel ne ogrski ne hrvaški parlament. Na Ogrskem se tudi sedaj regnikolarna deputacija še nič ne mudi dovršiti elaborat za finančno nagodbo, ker so vsled napovedane reforme pravilnika razmere tako napete, da ni misliti, da bi parlament predloge sprejel, temu je bolj gotovo, da se državni zbor razpusti ter se izvrše nove volitve. Novi parlament pa si bo izvolil tudi novo regnikolarno deputacijo, in za njo niso veljavni sklepi prejšnje deputacije, dokler teh sklepov ne potrdi kraj. Iz tega vzroka bo tudi v hrvaškem saboru predlagala opozicija, da se elaborat o finančni nagodbi odkloni, oziroma odstaviti z dnevnega reda tako dolgo tolgo, da se reši usoda ogrskega elaborata.

Dogodki na Balkanu.

Belgrad, 24. oktobra. Ekumenski patrijarh Joahim je odstavljen, ker je pospeševal avstro-ogrsko zahtevo glede ločitve pravoslavnih od ekumenskega in podreditve pod karlovački patrijarhat.

Carigrad, 21. oktobra. Rumunska vlada odločno vpliva, da se uduši kucovlaška propaganda v Macedoniji, ker se boji, da bi sicer lahko nastalo med Kucovlahi in Grki tako krvavo klanje, kakršno se pojavlja med Grki in Bolgari.

Kralj Peter na Bolgarskem.

Sofija, 21. oktobra. Po uradno sestavljenem programu pride kralj Petar v Sofijo 30. t. m. Obisk bo oficijalnega značaja. Kralj ostane v Sofiji dva dni, drugega bolgarskega mesta ne bo obiskal. Vodilni macedonski krogi v Sofiji so sklenili, da se svečanostim umaknejo, da pa istih nikakor ne bodo motili.

Turški strahovi.

Dunaj, 21. oktobra. Turški poslanik na Dunaju Mohamed Neddinbeg, ki je bil na dopustu v Carigradu, je nujno odpotoval na Dunaj. Sultanu je opravičil svoje odpotovanje s tem, da Avstro-Ogrska nabira po Bosni vojaške novice, vsled česar je potrebno, da je na Dunaju.

Angleži v Tibetu.

London, 21. oktobra. Angleška ekspedicija se z velikimi težavami zelo

Dalje v prilogi.

hvalila gospa, ko sta odšla Anica in Vilko s posodami. »Pri nas bi utegnil kaj videti ali slišati...«

Željno pričakovani Milan Branski je došel že drugi dan s poštnim vlakom.

Gospod Dvorjan ga je šel čakati z ženo in hčerko na postajico. Vsi trije so bili v paradi. Veličastni cilindri od spoda Dvorjana se je lesketal že oddaleč, gospa mamica so oblekli črno svilen obleko in se opregli po prsih in okoli vratu z debelo pozlačeno verigo skoro enako kakor naši kmetje, kadar se vračajo s semnja brez živine domov; priletna Dorica pa se je svetila v vseh barvah mavrice. Pod mičnim slamničkom je prenašala bogato zalogo las, ki so kajpada zrastle vsi na tuji glavi. Obrvi in trepalnice si je okusno očrnila in lica in ustna so ji rdela od umetnega barvila kakor v prvem ognju mladosti.

Gospod Milan se kar ni mogel nagledati njenega cvetočega obraza, njenih bujnih prsi in bokov! Toliko da ni pozabil poljubiti roke gospe Dvorjanki in se zahvaliti vsej trojici za presrečni sprejem.

Milan Branski je bil močan, živahen mladenič, z rdečimi, zagorelimi lici. V kretnjah ni mogel zakrivati zadrege, ki se loteva provincialecev, kadar pridejo

med neznano gospodo. Kmalu pa se je nekoliko ohrabil, saj se mu je Dora smehljala tako milostno in mu kazala svoje zobčke, bele kakor nov sneg.

Od kolodvora so ga eskortirali vsi trije precej po najbližji poti domov. V mestecu je bilo namreč par krasotice; teh Milanu ni bilo treba videti.

Doma je sledila običajna zabava s klavirjem, pogovori o literaturi in na posled izvrstna večerja. Pozno ponoči je spremil gospod Dvorjan sam Milana v hišo gluhe Mete. Mladi Branski je dobil od Dvorjanovih najboljši vtis, zlasti pa mu je imponirala »dražestna« Dorica, ki je znala tako pametno govoriti o slovstvu, tako briljantno svirati na klavir in vendar tudi obenem tako dobro — kuhati, kuhati!

»No, kako ti je všeč?« je vprašala mati hčerko, preden sta šli spat.

»Kmetški medved!« se je odrezala Dorica. »Oh, treba ga bo še civilizirati!«

Vtem pa je stiskal razjarjeni očka Dvorjan svojega sinčka med kolena in ga obdeloval s tanko šibico, ker se je bil Vilko v kuhinji predrznil vprašati Dorico, čemu hodi tolikokrat posadat k ognjišču, ko je sicer nikdar ni tu, in pa kako je tudi to, da se je suha sestra naenkrat tako zredila?

In Vilku se je zdelo, da je prejel bolečine popolnoma po nedolžnem, in ko je ležal v svoji postelji in točil grenke solzice na blazino, je trdno sklenil, da se bo neusmiljeno maščeval nad hudobno Doro, prvič ker ga je denuncirala, da je bil tepen in drugič zato, ker mu ni prinesla v kuhinjo nobenega kompota in nobene torte, ampak je bržkone vse sama pojedla skrivaj v kakšnem kotu!

Drugi dan pa je bila kaznovana sirota Anica. Ker sestrine tako dolgo ni bilo po pečenko — Dora se je hotela pokazati bodočo dobro gospodinjico in je sama stregla — zato je prinesla Anica jed na mizo. Dvorjan in Dvorjanka sta se nasmejhila kakor dva rabeljna — morala sta nečakinjo predstaviti. In glej ga, »kmečkega medveda!« Odslej je vedno povpraševal po Anici in prinašal šopke ne samo Dori ampak tudi njeni sestrični!

Razmere so bile vedno bolj napete. Vselej, kadar so ga napojili in ga spravili v židano voljo, je naglašal mladi Branski, da se mora »še letos oženiti, naj bo kar hoče!« In ker je prinašal še vedno šopke obema, je sklenil obiteljski svet, da očrni polagoma in sistematično nevarno tekmo-

valko v očeh bogatega snubača. Lepo po vrsti je slišal Milan zdaj od njenega strica zdaj od njene tete, kako je Anica potuhnjena, lažnjiva, požrešna in kako je vsa mrtva na moške! Odslej je nosil Milan svoje šopke le še Dori, ki je vsak dan pričakovala, da ji pade zreli ženin v skrbno nastavljene zanke.

Vtem pa je nesrečni Vilko kahal venomer bridko maščevanje, toda žal, skuhal ni dolgo nič pravega. Mnogo je premišljeval, kako bi se znosil nad »nečloveško« sestro, mnogo je ugibal, saj časa je imel dosti, ko so bile počitnice. Naposled pa je le izteknil nekaj za svojo črno nakano.

Mama ga je spodila nekega dopoldne zaradi »strašne malenkosti« klečat. Nekaj časa je mirno delal pokoro v nakazanem kotu, pozneje pa se je pridružil v sosedno sobo, v spalnico Dorino. Ker je slišal na hodniku korake, se je hitro potuhnil za postelj. V sobo je prišla sestra.

Ali kakšna je bila! Vsa bleda in suha, kakor prej in brez las! Vilko je gledal in gledal in že jo je hotel vprašati, kdo jo je tako grdo ostrigel in če ji je slabo, ker je tako bleda. Tedaj pa je videl naenkrat dolge lepe lase v njenih rokah in pozneje na njeni glavi.

Videl je tudi, kako si je barvala obrvi in lica in se gledala venomer v ogledalo. Že je hotel skočiti pred njo in ji pokazati jezik in osla, kar mu je šinila »dobra« misel v glavo! Tibo je odričal na svoje mesto.

Dvorjanova trojica je pridno vodila svojega gosta po krasni okolici; stara dva sta vedela vedno tako uravnati, da sta bila Milan in Dora kolikorotliko sama. Tako so se napotili nekoč na bližnji griček, koder je bila gostilnica in vrt hladnice. Vilka so pustili vselej doma. To je bilo novo olje v ogenj njegovega maščevanja.

Deček je dobro vedel, kam pojdejo. Šel je skrivaj za njimi in se skril za hladnico, koder so sedeli početkoma vsi oni štirje. Pozneje pa sta šla mamica in oče gledat uljak.

In zdaj se je zgodilo nekaj strašnega, nekaj, česar bi Dorica nikdar ne bila pričakovala!

Vilko je namreč nastavljal dolgo leseno brizgalko in iz svoje zasede dobro pomeril na obraz sestre in sprožil žarek mlačne vode na pisani cilj. Demonsko so se mu zasvetile oči, ko je tekla »farbarija« sestra z obraza, potem pa je zbežal.

Skril se je za grmom. Kmalu pa

počasi vrača iz Tibeta. Preko gorskih prelazov so plezali več dni, pri čemer so vojaki strahovito trpeli, ker so bili težko otovorjeni, zraven pa lačni, žejni in utrujeni. 72 vojakov se je med potom vsled onemoglosti zrušilo ter so prosili poveljnike, naj jih puste umreti. Šele zadnja straža je onemogle spravila naprej. V noči 17. t. m. je padlo toliko snega, da so se šotori nad spečimi podrli ter zadušili dva vojaka. Od tedaj pa Angleži sploh ne morejo naprej; ker so vsa pota visoka zasnežena.

Dopisi.

Z Rake na Dolenjskem!

Zadnjič smo Vam poročali o naših treh patronih, ki se imenujejo: Tomažin, Bon, Gorenc. Seveda vsi trije kar bljujajo jeze. Edina tolažba je še poln hram; tam si posebno Tomažin teši jezo nad presnetimi liberalci. In potem uboga njegova spoštovana soproga! Rečica je žrtev, ki trpi radi drugih. Tomažin ima namreč lepo navado in sicer tako, da ima njegova soproga potem par dni lise, ki spreminjajo na modro in črno po životu. Se pač vidi s kakšnimi podvigjani ljudmi se moramo boriti. Tudi Bonu ni všeč, da smo povedali, da njegova gospa ni učiteljica ampak le vrtnarica. A glej smolo! Resnici na ljubo moramo danes to izjavo preklicati ter slovesno konstatirati, da je izprašana samo za ročna dela. In ti humoristi! Nekdo je rekel: „Ona še za „os...o“ šolo ni!“ A glavna reč je, da je vedela povedati, da mora biti učitelj četrt ure pred poukom v šoli. Potem pa trdite, da ljudsko šolstvo propada! Jasna slika, kako naduti klerikaleci sovražijo učiteljstvo. In ta g. Bon je vnet katoliški klerikalec. Ko bi ga cenjeni bralci poslušali, ko mešetarja za konje. Takrat pokliče vse hudičke in kar je sploh mogoče na pomoč. Takrat kolne kot mešetar. Oba ta dva kapuna so pri zadnji seji izvolili v krajni šolski svet. Oba sta bila že radi zamud kaznovana, oba sta strastna nasprotnika nove šole. Menda zato, ker ni njima nič koristila. Ah, če bi ustanovili šolo za mešetarje! Brezdvomno bi bila oba zadovoljna Bon kot direktor — Tomažin pa kot kantiner. Raška šola si je pridobila dve neumorni moči v krajni šolski svet. In tudi Gorenc baje še ostane, dasiravno je plačal 30 K globe radi častikraje učiteljstvu. Skandali so na dnevnem redu. Ni čudno, da ve cela Dolenjska povedati, kako surovi ljudje so na Raki in okolici. Mirnega človeka napadejo ponoči, brez vsakega vzroka. Edina parola jim je: „Čemu hodiš ob tem času okrog! Hudič, boš ti hodil na Rako, ti bom že pokazal!“ itd. Tako je rentail nek klerikalni falot, ko je napadel g. učitelja iz sosedne šole. Falotstvo je to, ki se godi le v zlo klerikalnem. Si bodo li klerikalci tako priborili ugled? Za političen boj niso sposobni, oziroma se ne morejo izgovarjati, ker vedo, da je res vse, kar smo poročali. Iz Ljubljane pa pošilja „Obrambno društvo“ tako redno vse izrezke, da bi se prizadevali postaviti ter se oprali. A zaman vsa korajžla! Do danes še nismo brali opravičila. Taki so. Sami radovoljno priznajo, da je njih početje podlo, nizkotno. In ti gospodje!? Tri imamo na Raki, a niti enega ne, ki bi povzdignil glas med svojimi pobesnelimi backi, tu jih učil, da je pobijanje greh, da tak človek ni dober katoličan, da je falot. O ne! Dopade se jim, da bi

le mogli kakega učitelja magari ubiti. In tako ljudstvo je dobro — katoliško! Skandal za Rako! A priznati moramo, da je takih ljudi le malo, sešteje se jih na prste. Če niso pravi klerikalci so pa njihovi hlapei. Drugo ljudstvo je dobro ter se veseli, da ožigosamo tako početje. Se še vidimo!

Akademija.

Priljubljeni odbor je v svojem prvem dopisu že podal glavna načela, na katerih stoji novo društvo, cilje in smotre, ki za njimi stremi njegovo delovanje ter sredstva, s katerimi hoče dosežati svoje uspehe. Danes hoče podati glavne točke društvenih pravil. V njih naj razsodni čitatelj povzame in to povsem objektivno ter brez strasti, bode li delo novega društva v kvar ali v prid narodu slovenskemu, ki mu je to delo namenjeno v prvi vrsti.

Pravil točka I. glasi: Društvo se imenuje „Akademija“ ljudsko-izobraževalno društvo s sedežem v Ljubljani. Njegov delokrog se razteza po Kranjski, Štajerski, Koroški, Goriski, Trstu z okolico in Istri. II. Namen društva je, delovati za umstveno in moderno-nravnostno izobrazbo. Ta namen izvršuje društvo: 1.) sklicujoč javne shode in sestanke; 2.) izdajajoč izobraževalne časopise in spise; 3.) razširjajoč knjige in spise med članovi; 4.) s čitalnicami in knjižnicami; 5.) z znanstvenimi in strokovnimi predavanji in razgovori; 6.) s peticijami, spomenicami; 7.) s slavnostmi, vesellicami in drugimi sličnimi pripomočki. III. Člani društva so: 1.) redni; 2.) izredni; reden član je lahko vsaka oseba, ako plača vpisnino in prispevek ter izvršuje pod štev. II. izraženi namen društva; izreden član je, ki plača vpisnino in redni prispevek. Člane vzprejme in odklanja odbor društva, razlogov ne navaja pri tem. IV. Kdor hoče postati redni član, javi to pismeno. Vsi člani imajo pravico obiskovati društvene prostore, rabiti društvena izobraževalna sredstva, udeleževati se predavanj, občnih zborov in staviti predloge in nasvete. Redni člani imajo razen tega še na občnih zborih glasovalno in volilno pravico. Točka V. govori o prenehanju članstva, točka VI. o vodstvu društva. VII. Občni zbor ima pravico: 1.) tolažiti in izpreminjati pravila; 2.) določati vpisnino in društveni prispevek; 3.) nadzirati delovanje društvenega odbora in posameznih sekcij ali klubov; 4.) voliti društveni odbor, namestnike in pregledovalce računov za dobo enega leta; 5.) odločiti o predlogih in pritožbah, ki se morajo teden dni poprej naznati predsedniku. Točka VIII. govori o volitvah na občnem zboru; točka IX. obsega delokrog društvenega odbora; točka X. nadzorovanje društvenega premoženja; XI. o razhodu društva; XII. določa, da občni zbor odločuje o tem kaj se zgodi z imetjem društva v slučaju razhoda društva; XIII. o razsodišču; XIV. o slovenskem poslovnem jeziku in končno pravi točka XV. da društvo ni politično.

Smer društvenemu delovanju je v teh pravilih jasno očrtana. Kaj hočemo doseči in kako hočemo doseči svoj namen pa je podrobno slikano v brošurici „Vseučiliška ljudska predavanja“, ki jo je spisal prof. dr. Fr. Drtina ter iz češčine prevzel Anton Dermota. To knjižico je založil pravzaprav Akademije pripravljani odbor ter jo potemtakem z vso pravico smemo imenovati prvo društveno

delo v zmislu točke II št. 2 društvenih pravil. V dodatku imenovani knjižici je opisano delovanje pripravljavnega odbora.

Redni občni zbor se vrši kakor že naznanjeno v sredo 26. t. m. zvečer v hotelu Ilirija. Dnevni red: 1.) nagovor predsednika; 2.) poročila pripravljavnega odbora, čitanje pravil; 3.) določitev vpisnine in društvenega prispevka; 4. volitev društvenega odbora, namestnikov in pregledovalcev računov za dobo enega leta; 5. služajnosti.

Priljubljeni odbor.

Glasovi z Jesenic.

— Pretečeni teden je bil pri tukajšnjem orožništvu ritmojster g. Häusler radi dogodkov 2. oktobra t. l. Nemci dolžijo orožništvo, da je bilo takrat — pristransko. Zadržuje naj, če povemo, da je šlo orožništvo z nasajenimi bajoneti proti dostojnim slovenskim demonstrantom, medtem ko so smeli Nemci kamor ne metati in peti »Die Wacht am Rhein« pod varstvom — bajonetrov. In ta druhal je še tako nesramna, da trdi, orožništvo je držalo — a Slovenci. Ti ljudje res za služijo, da se vsakemu par gorkih naloži.

— Nemško žandarmerijo na Jesenicah hoče imeti nemška država v Kantini. Človek ne ve, ali bi se smel ali jezik nad tako strahovito neumnostjo. Mi jim svetujemo, naj se obrnejo do nemškega cesarja v Berlinu, da jim pošlje par penzioniranih pruskih »slajbgardistov«, ker za tukajšnje nemške razgrajate je v resnici potreba — posebne žandarmerije.

— Inženier Bachmann ni v občinskem odboru, kakor smo zadnjič pomotoma poročali. To nas seveda prav veseli, ker ga pri prihodnjih volitvah vsaj ven ne bo treba vreči.

— Svoje junaštvo so pokazali v prav lepi luči nemški turnarji, ki so pijani zašli v nedeljo v neko slovensko gostilno, ko začujejo okrog sebe slovenske glasove, so bili mahoma trezni in izdali so se za — Slovence. »Die Wacht am Rhein« morate res trdno stati, ker taki junaki ne bodo reševali nemške domovine.

— Kantiner Paar še vedno straši s svojo debelo postavbo po Jesenicah ter grozovito laže, da se ni v nedeljo 9. oktobra v kantini streljalo na mirnega slovenskega mladeniča. Mož se strašno boji državnega pravnidništva, kar ima tudi popolnoma prav. Mi mu povemo, da mu vse laži nič ne pomagajo, ker je bilo poleg več priči, o katerih se Paar ni ne sanja. In te priče lahko pod prisego izpovedo, da se je vse tako vršilo, kakor smo poročali.

— Državno pravnidništvo je dolžno, da vso zadevo o streljanju natanko preišče, ker menda vendar ne bo dovoljeno, da bi se v konstitucionalni državi streljalo na ljudi kakor na muhe!

— Savska to v. godba, ki se stoji iz večinske slovenskih delavcev ter tudi pri slovenskih prirediteljih rada sodeluje, vrlo napreduje pod energičnim vodstvom gospodov Pongratza in Pospisila. Zaleli bi le, da bi se malo bolj oziralo na slovanske skladatelje.

— Drugi razred nemške šole se je odprl na Savi. Kot učiteljica je nastopila službo gospica Reissnerjeva iz Ljubljane.

— Novemu železniškemu posloppu bi bilo želeži tudi narodno zavednih uradnikov. Kdaj bo prišel med naše uradništvo tisti duh, ki ga dobimo pri nemških? Kakaj bi ne posnemali ces. kr. nadrevidenta Quereha in nadinženerja Maksa, ki služita isti državi, kakor slovenski uradniki. O ta boječnost in ponižnost!

— Naš občinski odbor najbrže spi. Kdaj se bode začeli pogovarjati za novo slovensko šolo na Jesenicah? Naj že vendar kdo sproži pri občinski seji to zadevo in naj se vložijo primerna prošnja na deželni šolski svet za petrazrednico in meščansko šolo. Ali vas niso zadnji dogodki še spametovali? Zdaj je čas, da se potegneta za slovensko meščansko šolo, kamor boste pošiljali svoje lastne otroke, da jim pomorete do boljšega kruba. Na noge torej gospod župan Klinar in gospodje odborniki in preko nemške gospode za slovensko stvar.

— Jeseniškemu »Sokolu« je obstanek zagotovljen, ker ima že čez sto rednih, oziroma dopolnih članov in enega ustanovnika. V telovadnici se prav pridno dela. Strokovna navodila prihajajo od ljubljanskega »Sokola« po inicijativah gosp. dr. Murnika. Vsako nedeljo nas obišče g. B. Drenik, ki si je sploh za ustanovitev našega društva pridobil veliko zaslug.

— Ustanovitvev potujoče knjižnice na Jesenicah je bila od »Prosvete« izborna misel, ki vrlo uspeva. Knjige se nepričakovano pridno čitajo, le žalibog, da jih je premalo. V kratki dobi 2 mesecev se je izdalo že okrog 30 legitimacij. Veselega srca gledamo v bodočnost, ko bodo hodili po naši lepi dolini zavedni narodni možje. Mlad naraščaj je naše upanje, ker pri starejšem rodu je pri nas — priznati moramo — naroden čut skoraj popolnoma otrepl.

— Malo manj nemškutarjenja in nekoliko več narodnega ponosa bi pričepočali nekaterim jeseniškim gospicam. Zakaj bi se ravno nežni spol ne smel zavedati svojega materinega jezika.

Strelce iz selške doline.

— Čočov France, deželni poslanec, uživa sedaj sladke počitnice za svoje »trudapolno« delo. France se je moral na pamet učiti »dolge« govore, ki jih je potem na pamet izblebetal, kakor naučena papiga. Mi ubogi liberalci pač nismo tako »srodni«, da bi s Franceom prišli skupaj, da bi nam ta kapaciteta kluba deželnozbornih poslancev katoliške stranke dala priliko ga »interviewati«. Le kakšen razboriti oča Prevo ali »Ta žganecov« imata to srečo, da France »interviewa« s njima. Takoj po drugi seji je prišel Čočov France domov in imel je intervju z očetom Prevcem in drugimi učenimi politiki češnjiškega krepanega konzuma. Prevo: Na France, povej nam, kaj si že za nas dosegel in kako liberalce pobijaš v deželnem zboru? France Čočov se odkašlja in potem s polževo hitrostjo odgovarja: Nekaj sem pa že storil. Precej sem že storil. Nekaj bode že izdalo. Nekaj sem že

dosegel. Liberalci bodi že videli kaj sem napravil in dosegel. Navzočim se dobro zdi pri tem odgovoru in Prevo zopet vpraša: Ali si š. berja že obtožil, da bi ga dali na »gavce«. Pa glavarja in žendarje? Čočov France: Pa prav dobro sem jih dal, pa saj sem vam že pravil, kako jih bodem. »To sem jih!« Ta žganecov vpraša: »Ali si kaj povedal, da hočejo liberalci »nas posestnike« kar uničiti in nam vero vzeti?« France: To še pride na vrsto. Tudi zavoljo ceste jih bodem dal. Bodo že videli, zakaj niso vojnje nam na Češnjici v konzumnem društvu izročili. Prevo, Ta žganecov in drugi: dobro, dobro France, da z dr. Strekom in selškim Tomžem ne še en večji shod skličite, da »bodem« še drugim ljudem tvoje uspehe oznanili.

— Shod se skliče na Češnjici, France poroča: Dr. Skrek pridguje čez liberalce. O to farbijo ljudi.

— Razsodni volilci v selški dolini pa Čočovega Franceta javno vprašajo: France! Ali si zato voljen za poslanca, da bodeš v deželnem zboru stavil interpelacije, ker Ti po celi dolini pravi vsak le »Čočov France«, kar pravzaprav tudi si? Ali si zato izvoljen za poslanca kmetom loškega in kranjskega okraja, da bodeš na dolgo in široko zabavljal čez občinske volitve v Selch, kjer si se le po sili usedel na županski stol? Ali bodeš svoje županske zmote, vsled katerih so te morali orožniti naznaniti, izrabljati v poslaniško imuniteto in zabavljal p. i. tem na vestne orožnike in skrbnega načelnika okrajnega glavarstva? Ali poznaš kmečke potrebe? Ali je kmečka potreba zabavljati, ker si ti Čočov France imenovan? Ali je kmečka potreba, če Čočovega Franceta počeo napredni občinski odborniki izvoliti za župana?

— Liberalci se smejejo Čočovemu Francetu, ker je v deželnem zboru dosegel samo blamažo in posmehovanje. Uspeha pa nobenega, prav nobenega. Zaradi občinskih volitev — ničesar dosegel, zaradi orožnikov — ničesar dosegel, zaradi glavarstva — ničesar dosegel, zaradi ceste — ničesar dosegel.

— Dosegel pa je Čočov France okrog 200 K, katere je dobil za plačilo kot poslanec. In to je edini uspeh, katerega bi pa tudi dosegel »Žane z Iolanec«, če bi ga slučajno volili za poslanca.

— Frtičar pa po svojini vadi laže in ljudi farba, ker pravi, da so orožniki dobili zaradi »interšpilacije« Čočovega Franceta — ukor. Frtičar, to je debela katoliška laž! Čočov France je šel z dolgim nosom iz Ljubljane.

— Čudni ljudje so na Češnjici in na Rudnem. Ravno pred 1 tednom so postavili neko znamenje na Rudnem, ki jih je stalo nad 1000 K. Odkritosrdno rečemo, je to čudno, da imajo tisočake za znamenja delati, potem pa prosijo v imenu zadruge za državno podporo. Ako je res potreba zadruzi podpore, ne mečite denarja za neplodnosno zidovje. Če imate pa toliko tisočakov odveč, da svojo baharijo izkazuje, potem ne beračite za podpore!

— »Trgovino s patanostri« ima že dalj časa v Železnikih tista sitna osa — Strajnar. Od kdo ve kje dobljene »patanostre« trapastim ženskam in tudi moškim pro-

se je začudil, ko je videl, da se vrača gospod Milan sam po potu in se smeja. Ker je šla pot skozi gozdiček, je stopil k njemu in ga prosil, naj ga nikdar ne izda, da je obrizgal Doro.

„Zakaj si jo pa?“ ga je vprašal Branski.

„Zato ker me zmeraj toži in zato ker je tako potuhnjena in se laže, da sama kuha, pa nič ne zna, vse mora Anica opraviti, Dora pa samo dobro je in romane bere in tuje lasi nosi in ženina čaka!“

„A tako! In Anica je tudi taka?“ „Ne, Anica pa ne! Midva z Anico sva prave reve! Najrajši bi ušel kam v Ameriko, pa nimam denarja! Anica tudi zmeraj joka, ker jo tako dajejo!“

Drugo jutro je bil Milan že precej zgodaj na Dvorjanovem vrtu. Imel je mnogo, mnogo govoriti z Anico. Opolodne pa je prišel v svečani črni obleki in s šopkom, ki je bil večji in lepši, kakor prejšnji. Gospodu Dvorjanu in gospe sta rdela obrazu od veselja, da se je Milan vendar enkrat ujunačil in nastopil kot snubač; takoj pa je luč veselja ugasnila na njih presenečenih potezah, ko je poprosil gospod Branski za roko — Anice. Le obraz Dori se ni izpremenil, temveč se je svetil v stari krasoti, zopet lepo oslikan z novimi barvami.

M. N.

Konklave 1. 1903.

III.

(Dalje.)

Ko je Pij IX. zatisnil za vedno svoje oči, se je splošno sodilo, da postane njegov naslednik kardinal Franchi. To je bil duhovit, eleganten kardinal, živega temperamenta in modernega naziranja. Franchi je bil Rimljan in zlasti Rimljani so želeli, da bi zopet enkrat nosil papeško krono sin večnega mesta, saj je bilo do tedaj kar po vrsti osem papežev, ki niso bili doma iz Rima nego iz raznih kmetjskih vasi. Franchi je imel toliko več upanja, ker so mu bili španski glasovi zagotovljeni.

Za papeško krono pa se je potegoval tudi kardinal Pecci. Glavni agitator za izvolitev Peccija je bil premeteni kardinal Bartolini in takratni tajnik izrednih cerkvenih zadev Galimberti, ki je za svojo agitacijo dobil kardinalski klubok.

Dve uri po smrti Pija IX. so se sešli Bartolini, Galimberti in grof Ercole Graziadei in izdelali načrt za agitacijo v svrhu izvolitve kardinala Peccija.

Kardinal Bartolini je prevzel naloge, da pridobi tudi Franchija za svojega kandidata Peccija in izvršil je svojo nalogo res čudovito izvrstno. Obljubil je Franchiju z enim milijonom na leto

dotirano mesto in Franchi, misleč da 10 let starejši Pecci itak ne bo dolgo vladal in da bo on potem še z veliko večjo sigurnostjo izvoljen, se je res dal ujeti.

Za obdelavanje inozemskih kardinalov se je napravil cel komplot. S pomočjo kneginje Potenziani in raznih drugih dam takimenovane črne aristokracije so Peccijevi agitatorji prevarili razne velike liberalne liste in vanje vtihotapili članke, v katerih je bil Pecci popisan kot utelešena miloba in dobrosrčnost, kot inkarnacija plemenitosti in pobožnosti, kot mož, ki živi samo za znanost in umetnost, in katerega sta Pij IX. in kardinal Antonelli samo zaradi tega 40 let pregnjala, ker se je v nemal za spravo med cerkvijo in Italijo in se sploh postavljaval na stališče, da naj se duhovščina nikar ne vtika v posvetne zadeve.

To je bila seveda sama »farbarija«, a to »farbanje« se je vršilo sistematično in kakor smo že rekli v prevaranih liberalnih listih »Fanfulla«, »Gazzetta d'Italia«, »Figaro«, »Times«, »Presse«, »Pester Lloyd« itd. Že omenjeni grof Graziadei in grof Grabinski, brat kneginje Potenziani, pa sta obdelavala diplomatske zastopnike raznih držav v Rimu in jim dopovedovala, da je kardinal Pecci edini mož, ki zasluži zaradi

svojih zmognosti, zaradi svoje zmernosti, zaradi svojega plemenitega značaja, da postane papež.

To je bilo jako premeteno napoljano. Inozemski kardinali so na dan svojega odhoda v Rim že iz svojih domačih listov bili poučeni, da je Pecci edini mogoči kandidat in vtis je bil toliko večji, ker so Pecciju peli to slavo — liberalni listi.

Že 10. februarja so se začela v stanovanjih rimskih kardinalov pogajanja. Za Peccija so delali kardinali Nina, Panbianco, Mertel, De Falloux, Consolini in Franchi, poleg teh pa glavna agitatorja Bartolini in Galimberti. A delo je bilo težko.

Španski kardinali so se bili s svojo vlado dogovorili, da bodo glasovali za Franchija. Francoski kardinali se niso hoteli ogreti za Peccija in vevleplivni kardinal Randi je udaril ob mizo in vzkliknil »Pecci ne dobi nikdar mojega glasu; če hočemo imeti grandseigneurja za papeža, volimo kneza Chigija, če hočemo imeti pobožnega papeža, volimo Martinellija.

Ali vzlic temu je poglavitno vsled vpliva nalaganih in ogoljufanih liberalnih listov Pecci že tiste dni smel upati, da bo izvoljen.

Dne 18. februarja zvečer se je začel konklave. Navzočih je bilo 59

kardinalov. Naslednjega jutra je bila prva volitev, pri kateri je Pecci že dobil 19 glasov. Popoldne jih je imel že 26 in ko se je izvršil »decessit« že 34.

A potem je šlo težje. Opozicija ni odjenjala. Ravno najuglednejši in najpobožnejši kardinali, kakor Gianelli, Saeconi, Randi, Amat, Martinelli, Franzelin, Monaco in še sedaj živeči Oreglia so bili odločno proti Pecciju in so napeli vse sile, da preprečijo njegovo izvolitev.

Končno je bil boj dobojevan. Odločili so po nalaganih liberalnih listih pripravili inozemski kardinali in je bil izvoljen Pecci. A dobil je samo dva glasa več nego je predpisano. Med listki je bil eden, na katerem je bilo zapisano »Eligo im summum pontificem em. ac rever. Cardinalem neminem. (Volil za papeža ... kardinala Nikogar.)

Koj nato so papeža oblekli v beli talar. Starodavni običaj je, da papež pri ti priliki sname svojo kardinalsko čepico in jo dene na glavo tajniku konklave, kateremu je s tem zagotovljeno kardinalsko dostojanstvo. Pecci je pač snel svojo čepico in jo smeljalje — vtaknil v svoj žep!

(Dalje prih.)

daja za tako ceno, da je grdo, da ta deževna glista tako ljudi oblezuje. Zares je to impertinentno, kakor že ljudi ožemajo s patanoštr, lursko vodo, misijoni itd. Ako kak drug trgovec le najmanjši pregrešek naredi, ga oblastno primejo, take ljudske pijavke pa puste, da pijo kri ljudem in navadno najbolj revnim ljudem.

— Kaj pa bode sedaj, ko je deželni zbor zaključen? Čudov France pravi: »Mi ne odnehamo! Živio!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. oktobra.

— **Osebnostne vesti.** Iz Belgrada se nam poroča: Ob priliki zatvoritve jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu dne 23. t. m. je minister za prosveto in nauk prečital kraljev ukaz, s katerim se odlikuje cela vrsta jugoslovanskih umetnikov. Od Slovencev so odlikovani: Rikard Jakopič in prof. Ažbē z redom sv. Save III. vrste; Ferdo Vesel, Iv. Grohar in Fran Govekar z redom sv. Save IV. vrste; Jos. Germ in Henrika Santljeva z redom sv. Save V. vrste. Izmed Hrvatov so bili odlikovani: z redom sv. Save III. vrste: Jos. Brunšmid, Šandor Gjalski (Babić) in R. Valdec; z redom sv. Save IV. vrste: Dr. Dežman, Kl. Crnčić, Bela Čikoš, R. Frangeš, Mih. Nikolić, O. Iveković, Cel. Medović, dr. Vidrić in Ferdo Kovačević; z redom sv. Save V. vrste: Jos. Bužan in Jos. Bauer. Izmed Bolgarov so dobili red sv. Save III. vrste: Iv. Mrkvička in A. Vešin; red sv. Save IV. vrste: Iv. Angelov, A. Mitov in I. Todorov; red sv. Save V. vrste: A. Protič, N. Mihajlov in H. Tačev. Izmed Srbov so bili odlikovani: Sv. Gjorović, I. Dučić in dr. Mil. Vasić z redom sv. Save IV. vrste; Al. Šantić in P. Vučetić z istim redom V. vrste; Rista Vukanović pa z redom belega orla V. vrste. — Red sv. Save je ustanovil kralj Milan I. 1883. Ta red se podeli za zasluge na književnem, umetniškem, šolskem in cerkvenem polju. Redovni znak je zvezda z modroobrobjenim belim križcem, v čigar sredi se nahaja slika sv. Save s srbskim orlom.

— **Subvencionirana opozicija.** Klerikalci se gredo zdaj nekaj časa sredi opozicije in časih celo govore, da delajo v državnem zboru obstrukcijo. Ta opozicija in obstrukcija pa menda vladi nič preveč skrbi ne daje, kajti če bi bila resna, bi je vlada gotovo ne honorirala v obliki podpore klerikalni gospodarski organizaciji. Ta podpora je jasna priča, da so klerikalci od osrednje vlade kupljeni in plačani in da je njih opozicija subvencionirana. Vlada seveda nima nič proti temu, da klerikalci opozicijo markirajo. Celo vseh ji je to, da le v odločilnih trenutkih parirajo. In to store ti neustrašni klerikalci z vso zanesljivostjo. Ko se je zadnjič šlo za volitev delegac je, so hrabri klerikalci kot pravi, pristni in plačani vladni lakaji pustili Čeha na cedlu in so Körberja rešili iz največje zadrege. Ali se je čuditi, če vlada tako opozicijo z veseljem subvencionira? »Slovenec« se izgovarja, da je ta subvencija po 15.000 kron dovoljena v gospodarske namene. To lahko pove otročjem, ne razumnim ljudem. Da je gospodarska organizacija naših klerikalcev navadno sleparstvo za eksploatacijo slovenske zaupnosti in neumnosti, to čivkajo že vrabci na stregah. Kolikokrat so že sodišča užgala tej organizaciji pečat sleparstva na čelo! In tako organizacijo naj bi vlada podpirala iz gospodarskih razlogov! To je preneumno. Vlada pravi, da plačuje to subvencijo za pokritje stroškov za revizijo posameznih zadrug. Ali te stroške plačujejo dotične revdirane zadruge same. Vladi služi ta organizacija le za pretvezo, da lahko vrže klerikalcem nekaj tisočakov. Vsakdo ve, da mora vlada državni denar porabljati za tiste namene, v katere je določen in da torej ne more posameznim strankam drugače izkazovati »priznanosti«, kakor pomoč subvencij za različne navidezne

javne namene. Vlada ve prav dobro, da je klerikalna gospodarska organizacija občeškodljiva, a podpira jo, ker na drug način ne more klerikalcem ničesar dati. Gospodarska organizacija je le kanal, skozi katerega teče vladna subvencija v stran ske kanalčke (ekspenzarije itd.) ter se steka v posamezne žepe, in zato imamo popolnoma prav, če očitamo klerikalcem, da je njih »opozicija« od dunajske vlade subvencionirana.

— **Klerikalna obstrukcija je požrla kranjskim kmetom prepotrebne podpore.** Kranjski kmetje so pričakovali, da se jim v letošnjem zasedanju deželnega zbora dovolijo prepotrebne deželne podpore. Ali ta up je šel po vodi! V času deželnozbornih volitev so klerikalni deželni poslanci mnogo obetali in obetali ter se kazali kot edine kmetске prijatelje. A sedaj vemo: Kranjska bo rešena z občo volilno pravico. Kranjski kmet si bo zasadil svoje vinograde z občo volilno pravico. Popravljal si bo žnjo po ognju in drugih elementarnih neizodah razrušeno gospodarsko splotje. Uravnal si bo žnjo vsa polja razdirajoče vode in napolnil si bo žnjo vse vodovode in zgradil vse ceste. Z občo volilno pravico pokrili bodo stroške za šolske stavbe. Iz vseh kotov naše domovine done obupni klici po podporah, toda klerikalna stranka nima srea za kmeta. Z kričanjem je požrla kranjskim kmetom prepotrebne podpore. Sedaj odpri kranjski kmet svoje oči na stečaj in spoznaj, da te klerikalna stranka tira v vedno večje ubožstvo!

— **Koliko je veljal deželni zbor?** Mnogo zasedanje je trajalo 21 dni, potem je bilo vsled klerikalnega škandala zaključeno. Deželni zbor je v teh 21 dneh rešil eno samo stvar, veljal je pa s tiskovinami vred okroglo 22.000 K.

— **Častno občanstvo** podelila je občina Slap pri Vipavi Karolu grofu Lanthieriju, graščaku v Vipavi.

— **Repertoar slov. gledališča.** Jutri v nedeljo vprizori se popoldne ob 1/3 uri ob znižanih cenah velezabavna burka »Rezervistova svatba«, zvečer poje se pa četrti in poslednji v sezoni Meyerbeerova velika opera »Hugenoti«. — V torek, dne 25. t. m. vprizori se prvič na slovenskem odru Maksima Gorkega svetovnoznana drama »Na dnu«. V dramo nastopa ves dramski ansambl, režijo pa ima g. Jaroslav Tišnov.

— **„Na dnu“.** Pred nekako dvema letoma se je raznesel po vsej Evropi glas, da je spisal ruski moderni pisatelj Maksim Gorki-Pješkov novo dramo, ki je tako originalna po vsebini in obliki, da se ne more meriti z njo nobeno drugo dramsko delo. »Na dnu« razkrinkava baje docela nov svet, nove »bivše« ljudi, družbo na dnu človeške družbe, izvržek ruskega naroda, izmeček velikomestja. Toda Gorki je predstavil te propalice v zlic vsemu v luči simpatije in ljubezni. »Vse razumeti — vse odpustiti!« — mu je bilo geslo. Pisalo se je, da je Gorki poiskal v blatu bisere, v obešenjakih plemenitost in mehko dušo. Ljubosumnost dveh sester zaradi istega moškega, tatu Pepla, in zločin, ki je posledica tega tekmovalstva, tvorijo jedro te drame, ki se je mahoma razširila preko vseh velikih odrov Evrope. Samo berlinski »Kleines Theater« je uprizoril dramo pod naslovom »Nachtasy!« dvestokrat zapored. Melanija Dornyjeva je zbrala dramsko družbo ter kupila od trdke Marchlevski v Monakovem izključno pravico, da sme tekom dveh let v 189 nemških in avstrijskih mestih in severne Evrope uprizoriti Gorkega senzacionalno dramo. Seveda se igra tudi na Dunaju, v Pragi in v Gradcu; v Zagrebu je dosegla drama pod naslovom »Na dnu života« najsijajnejšo uprizoritev in velik uspeh. Ker je dobil Gorki za to svoje delo tudi državno ustanovo ter si je potom založništvo in gledaliških agentur pridobil ogromne honorarje in tantjeme, je danes nekdanji bosjak Pješkov tudi po ruskih pojmihi bogat mož z dvema hišama! Tako ima danes Gorki razen evropske slave, ki ga stavi poleg Dostojevskega, Turgenjeva in Tolstega,

tudi sijajno gmetno stališče, in to vse zaradi drame »Na dnu«. Drama se vrši v nočnem zavetišču, kjer se shajajo delavci, obrtniki, igralci, baroni, potepuhi, berači, vlačuge in najrazličnejša sodrga. Vsi ti ljudje so brez dela in kruha, brez zmisla za redno življenje, a tudi brez razumevanja, kaj je dobro in kaj zločin. Življenje jih je pahnilo v prepad, ker so bili brez energije, slabiči volje in brezodporna igrača usode. Le v spominih žive, hrepene k luči, iščejo izhoda, a ga ne najdejo, ker so brez trdne volje in brez moči, da bi premagali v sebi bestijo. In grizejo se z ironijo, potaplajo se v cinizmu ter zvrčajo vso krivdo na usodo. »Romar« Luka — glasnik Gorkega — pa se kreta v tej bosjaški družbi kot pridigar, razlagajoč in oproščajoč ter troseč ljubezen. Sličen je Akimu v Tolstega drami »Moč teme«, čigar naivna narodna filozofija vstaja brezuspešna spričo brutalne naivnosti, v kateri igrača želodec in seksus glavno vlogo. Na slovenskem odru je uprizoritev te drame literaren in dramski dogodek prve vrste. »Dramatično društvo« izvršuje s tem le svojo dolžnost, ki ga teži že dolgo časa. Letos pa je uprizoritev možna, ker imamo zadostno velik ansambl, primerne dekoracije in kostume. Prevod je oskrbel g. prof. suplent Kobal.

— **Slovensko gledališče.** Repriža »Hoffmannovih pripovedi« se je vobče lepo obnesla. Gospa Skala je bila prehlajena in se je to občinstvu naznanilo po režiserju. Ostali člani in zbor so jako dobro peli.

— **Koledar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za leto 1905.** Izšlo in založilo vodstvo. Ta lični koledar, ki si je zlasti med podporniki družbe sv. Cirila in Metoda pridobil mnogo prijateljev, obsega poleg običajne koledarske vsebine in skrbno ter natančno sestavljenega »vestnika družbe sv. Cirila in Metoda« tudi več zanimivih spisov različne vrste in sicer životopis s sliko rodoljuba in pisatelja dr. Frana Škofica, prevod Kollarjeve pesmi »Slovane« in več Resmanovih pesmi, spomine na koroškega rodoljubnega prošta Srajnika, črtico »Kdaj sem se smejal«, spis češke osrednje šolske maticе in nove podrobnosti o Prešernu. Koledar velja 1 K 20 h.

— **Zopet nov dokaz nemške prešernosti.** Dne 15. t. m. smo čitali med oglasov »Laibacher Zeitung« sledeče: »Komis gesetzten Alters Deutscher, der slovenischen Sprache mächtig, womöglich militärfrei, findet sofort Aufnahme in meinem Eisen-Spezerei- und Farwarengeschäft. Tenoristen oder Turner bevorzugt. Lichtbild erwünscht. Josef Bartelme, Gottschee.« — Tako inserira nemška trdka, ki se živi v precejšnji meri od slovenskih grošev! Ali ni to skrajna prešernost? To nam daje povod, da apelujemo na slovenske trgovce, da postanejo na slovenskih tleh tudi toli radikalni, kakor nam kaže tasluč ji, kajti to nam bo le v korist. Ako bi se vsak trgovec držal tega principa, bi bilo narodni stvari veliko pomagano.

— **Bolnišče in podporno društvo pomočnikov uradnikov** ima v sredo, 26. oktobra t. l., ob 8. uri zvečer v steklenem salonu J. Aurovih dedičev (Wolfsove ulice 12), izredni občni zbor, na katerega dnevnem redu je: nastavitve društvenega zdravnika. Gospodje člani se zaradi važnosti predmeta prosijo za obilo udeležbo.

— **„Matice Hrvatske“ člani,** ki še niso plačali za leto 1904, naj blagovno pošlito letnino 6 K do konca tega meseca poverjeniku gosp. Ivanu Vrhovniku, župniku v Ljubljani, ali njegovemu pooblaščenemu knjigovozu in tvoračaru Ivanu Bonaču istotam.

— **„Rdeči prapor“** naznanja bojkot proti čevljarskemu mojstru gosp. Zamljenu v Ljubljani. Nato je opomnil, da pri g. Zamljenu sploh ni štrajka, kajti delavci niso opustili dela, marveč jih je g. Zamljen sam odpustil zaradi vporabe delavnega materiala.

— **Iz Šiške.** Letos priredi »Martinov večer« prvokrat šišenski »Sokole« dne 13. novembra v Koslerjevi zimski pivovarni. Sporeda odlična trčka bo pla!

— **Zglasitev nabornikov.** Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1882, 1883 in 1884 rojenim mladencem se je tekom meseca novembra t. l. zglasiti pri mestnem magistratu k zabeleži. Mladenci, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, morajo k tej zglasitvi prileti s seboj rojstni list ter domovinski list (ali pa delavsko oziroma pos.

knjižo) — Naborniki, ki žele, da se jim dovoli nabor izven njih pristojnega okraja, morajo pri zglasitvi vložiti kolektivno in opremljeno prošnjo. Kdor zglasitev brez nepremagljive ovire opusti, zakrivi prestop in se kaznuje z globo 10 do 200 K ali pa s primernim zaporom — **Javni vinski semenj v Krškem.** Ker sta se lanske vinseme senuja v Krškem tako dobro obnesla, priredi se tudi to jesen javni vinski semenj in sicer prvo sredo po sv. Martinu, t. j. dne 16. novembra. Pričakovati je obilo vinskih kupcev, zlasti ker je letošnje vino še nekaj močnejše od lanskega in prav dobrega okusa. Na ta semenj prinese vsorce svojih vin vinogradniki iz celega krškega okraja in sosednje Spodnje Štajerske. Kupcem bo dana ugodna prilika prepricati se o dobroti vinskakega pridelka iz raznih znamenitih vinskih gorik krškega okraja ter brez vodnikov in posredovalcev skleniti kupčijo z dotičnim vinogradnikom. Zbirališče bo na vrtu g. Gregoriča. V slučaju slabega vremena bodo saloni na razpolago.

— **Osnovni shod „Društva za zavarovanje goveje živine“** vršil se bode prihodnjega nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v občinski pisarni v Vipavi.

— **Novo brizgalno tako imenovano „univerzalno“** (90 mm) je naročilo gasilno društvo v Dolenji vasi pri Ravnici pri trvdki R. A. Smekal v Zagrebu. Siroj je na ličnem štirikolesnem vozčku prirejen za snemanje. Lahko pa se rabi po potrebi kar na vozu. Ima tudi napravo proti zmrzlini. V nedeljo (16. t. m.) se je brizgalna poskusila ob navzočnosti g. Fr. Samsa, zastopnika imenovane trvdke. Vodo je gnala v močnem curku 28–30 m daleč, dasi je pritiskalo le 8 mož brez vsakega napora. Ljudje kar niso mogli prehaliti krasnega uspeha. Zaradi nizke cene se priporoča ta brizgalna osobito revnejšim občinam. Sestava je tako preprosta, da vodi strojlahko tudi manj izvežban delavec. Večjim gasilnim društvom bo »univerzalno« dobro služila pri požarih za prvo silo, ker se da urno kretati z njo.

— **Nesreča v Celju.** Na celjskem kolodvoru se je hotel Majdičev hlapec skobacati na težak parizor, ki je bil naložen s pšenico. V tem sta konja potegnili in hlapec je padel z voza ter bil tako hudo poškodovan, da najbrže ne bo okreval.

— **Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju** si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik: phil. Sever, podpredsednik: med. Hočevar, tajnik: phil. Matjašič, blagajnik: phil. Sajovic Gv., knjižničar: phil. Kmet, arhivar: teh. Widmayer, gospodar: med. vet. Lampret, namestnika: phil. Vavken in iur. Salberger.

— **Novo stavba.** Projektirane so naslednje nove stavbe: Vila višjega inženirja Julija Hilberta na Del Cottovem svetu; vila Terezije Potočkar istotam; vila dež. nadinženirja Iv. Šbrizaja na istem svetu, in vila zasebnega uradnika Arnošta Bzenške; nova hiša Andreja Taškarija ob Stari poti, in slednjič pritična hiša pom. uradnika »Gospodarske zveze« Alojzija Pelca na vogalu Kopal in Zeljarskih ulic. — Izmed novih stavb ki se že grade in ki bodo do zime pod streho, pa je omeniti še: Hiša dr. L. Požarja v Sodnijskih ulicah, ki je do pritičja dograjena, Fr. Klumenceva hiša v podaljšanih »Kofjih ulicah, ki je dograjena do pritičja, in ubožna hiša. Pohlove ustanove v Gradaških ulicah, ki je dozidana do prvega nadstropja. Ob Elizabetni cesti (na Del Cottovem svatu) so dogradili skupno hišo Jos. Kos in J. Koželj do prvega nadstropja in eno vilo do parterja; v Metelkovih ulicah pa grade S. Treotova hišo, ki bo prihodnji mesec pod streho. O splošnem stavbnem gibanju letošnjega leta poročali bomo ob drugi priliki.

— **Stavbne priprave za novo pokopališče.** Na ljubljanskem polju, t. j. na stavbišču novega pokopališča (kjer bo njegov vhod), so pričeli dovažati stavbni material — pesek, apus in kamenje, ker prihodno z gradbo mežnarje, župnišča in cerkve še to jesen ozir. zgodaj spomladi. Zidarji in delavci so istotako že na mestu.

— **Tlakovanje ulic.** Preteklo dni so pričeli s tlakovanjem prehodov na Miklošičevi cesti ob križpotu iz Sodnijskih ulic.

— **Defraudant Jenner prijet.** Kakor znano, je pret. mesec sluga nemške centralne banke na Dunaju, A. Jenner, poveril 235.000 K ter zginil. Iskati in loviti so ga po celi Evropi, tudi po Ljubljani, dočim je bil Jenner na Dunaju. Vsed obvestila z Reke je namreč večeraj graška policija prišla na kolodvoru nekakega 28letnega Ludvika

Pflicka in 24letno njegovo ljubico, od svojega moža ločeno Viktorijo Auer. Oba sta rojena na Štajerskem. Pflick je takoj priznal, da ima okoli 9000 K Jennerjevega denarja pri sebi. Nadalje je povedal, da mu je neki Gottstein prinesel dvajset dni po Jennerjevem poverjenju 136.000 do 137.000 K, naj jih v raznih deželah naloži. Pflick se je z denarjem res peljal v Varšavo in Odeso, a stvar se mu je vendar zdela nevarna ter se je vrnil na Dunaj in Gottsteinu ponujal nazaj denar, ki ga pa ta ni hotel sprejeti. Nato se je Pflick peljal na Reko, kamor pa je prišel Gottstein za njim, ker mu ni prav zapal. In Pflick je Gottsteinu na stranišču hotela vrnil vse denar razen 9000 K. O tem je Pflick nekoliko zapal nekemu prijatelju, ki ga je policija izdal. Z Reke se je Pflick peljal v Gradec, a od tam se je hotel vrniti baje na Dunaj. Končno je tudi povedal graški policiji, da je Jenner še vedno na Dunaju skrit pri fotografu Baumbuchnerju. Policija je vse telefonično naznanila dunajski policiji, ki je Jennerja res našla pri omenjenem fotografu v neki temni čumnati. Pri njem pa so dobili le 7200 K; pozneje pa se je našel pri njem tudi načrt kraja, kjer je denar zakopan. Priznal je, da je razen 230.000 K poveril še dve denarni pismi s 40.000 K. Pflicka, pravi, da ne pozna. Povedal je da je po poverjenju sicer zbežal z Dunaja, spal podne ter hodil ponoči. Toda ko je čital v časopisih opis svoje osebe, se je bal, da bi ga spoznali, zato se je vrnil na Dunaj ter se skril pri omenjenem fotografu. Fotografu so tudi zaprli.

— **Najden denar in njega poraba.** Pekovski vajenec Alojzij Bežjak je našel v nedeljo neke v mestu malo sivkasto torbico, v kateri je bilo 25 K denarja. Torbico je bila izgubila baje učiteljica g. Kristina Müllerjeva. Ko je Bežjak denar našel, je začel preiščevati, kako bi ga porabil. Snila mu je pa takoj v glavo dobra misel. Spomnil se je, da ga, kadar nosi kruh okoli, psi lajajo, kar njegovi žveči silno težko prenašajo. Takoj si je šel kupit samokres, da bi med donajanjem kruha te njemu tako nadležne živali postrelil. Toda ni imel sreče. Nek. pomočnik mu je samokres hotel vzeti, ta pa je tekel z njim na sv. Jakoba nabrežje in ga za neko desko skril. Kupil si je bil potem še dve straji in ostali denar v znesku 11 K 20 vin. pa je nesel na magistrat kot najdnino. Ko je policija izvedela za vajenčovo pol-postenje, šli so iskat samokres, katerega je bil izza deske pa že nekdo vzel. Tudi srajce so se mu odvzele. Bežjak se bode pač prepričal, da je njemu spadalo od najdenega denarja le 10 odstotkov, ne pa čez polovico vse svote.

— **S flobertom** je streljal večeraj popoldne neki dijak iz neke hiše v Križevniških ulic v šolo na Cojzovem grabnu in tam ubil šipo. Flobert se je konfiskoval.

— **Delavsko gibanje.** Večera je šlo iz Hrušice v Reko 10 Hrvatov, iz Podbrda v Zagreb pa 16.

— **Našla je Terezija Knausova** denarnico z manjšo svoto denarja.

— **Plesna šola.** Pri ljubljani učitelj plesa, g. Morterra, je dospel v Ljubljano in zopet otvoril svojo plesno šolo.

— **Ljubljanske društvene** godbe koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni« v Gosposkih ulicah. Začetek ob 9. uri zvečer. — Vstop prost.

— **Brzopotnik „La Lorraine“** je 8 vinotoka iz Havra odpul in 14. vinotoka srečno v Newyork dospel. Vozil je 6 dni 6 ur. Zastop potovalna pisarna Ed. Šmarda v Ljubljani.

— **Hrvaške novice.** — Veliki župan virovitiške županije bo baje imenovan poslanec in veleposelnik Anton pl. Mihalović. — Za glagolico so se izrekli dubovniki križevaške dekanije. — Toda v oktobru. Dne 11. t. m. je zapadla po nekaterih zagorskih krajih ob štajerski meji na 4 cm debela toča. — Demonstracijo zoper dalmatinskega namestnika barona Handla je priredilo občinstvo v gledališču v Zidru dne 18. t. m. Namestnik je bil prisoten v loži. — Istrski »Narodni list« v Voloski-Opatiji je prenehal izhajati.

— **Najnovjše novice.** — Trdka Tausig na Dunaju premore baje vkljub milijonskemu sleparstvu enega svojih soimejteljev še baje toliko, da ponudi svojim upnikom 40 odstotno poravnavo.

— **Kolera** v južni Rusiji je skoraj popolnoma prenehala.

— **Za podpiranje protestantskega gibanja v Avstriji** se je ustanovila v Holandiji zveza pridigarjev.

— **Vojaška obveznost na** Angloškem. Valed novega zakona

Dalje v prilogi.

se je določila na Angleškem vojaška služba za moštvo pri stalni vojski deset let, v rezervi pa tri leta.

— Na dan Luegerjevega rojstnega dne prihodnji ponedeljek je sklicala socialno demokratična stranka na Dunaju v šestih okrajih ljudske shode z dnevnim redom: »Krišćansko socialni naskok na ljudsko šolo.«

— Mlad samomorilec. Na Dunaju se skočil iz strahu pred kaznijo 13letni učenec Al. Kösig s 4 nadstropja ter se ubil.

— Princezinja Lujiza Koburška je predložila včeraj vrh. dvornemu maršalstvu na Dunaju prošnjo, v kateri navaja tri francoske psihiatre, ki naj preiščejo njeno duševno stanje.

— Svojega očeta je ustrelil v Vel. Varadinu posestnikov sin v tistem trenutku, ko ga je oče zalotil, kako je nagovarjal svojo mlado mamo k nezvestobi.

* **Medved raztrgal dva turista.** Iz Yellowstone Nationalnega parka, se poroča, da je v prekrasnem gozdu napadel velik medved turista iz Pennsylvanije, James Wilsona in njegovega nečaka. Oba sta prišla semkaj, da si ogledata prekrasno naravo. Ko sta šla peš in brez vodje po gozdih, ugledala sta v neki gozdni dolini velikega medveda. Deček, kateri je imel seboj malo puške, je ustrelil na medveda, kateri ju je, ker je bil razkašen, takoj napadel. Z nogami je objel nesrečnega dečka in ga na mestu zmedkal. Stric je hitel dečku na pomoč, dasiravno ni bil oborožen in tako ga je medved grozno razmesaril. Ko so drugi turisti, ki so slišali klice na pomoč pritekli na lice mesta, je bilo že prepozno. Medved bi dečka gotovo ne napadel ako bi slednji nanj ne streljal.

* **Mati — morilka.** V Kalternu na Tirolskem vlada velika razburjenost. Soproga nekega delavca imekom Pernstich, katera je bila nepopisno pobožna, je na skrajno barbarški način umorila svojo štiriletno hčerko. Nečloveška mati je s polemom tako neusmiljeno pretepla otroke, da mu je zlomila roke in noge. Na to je vrgla ubogo deklico v temno čumnato in jo tamkaj pustila, dokler ni revišče od bolečin gladu in žeje umrla. Morilka je truplo svojega otroka najprej skrila, potem pa razrezala in v peči sežgala. Sedaj so našli kosti in so divjo mater takoj zaprli.

* **Priporočana previdnost.** Neki francoski list je prinesel sledge staro, a vendar dobro vest: Nekemu možu je umrla žena. Iz četrtega nadstropja so jo nesli po ozkih in temnih stopnicah na cesto. Vdovec je bil zelo žalosten. Sicer mu pokojna žena ni bila vedno ljubezniva in prijazna tovaršica, toda končno sta se privadila drug drugemu ter sta preživela 15 let v dobrih in slabih dneh. V drugem nadstropju je eden nosilec spodrsnil, krsta je padla po tleh, pokrov je odskočil — in splošno strmenje! — žena je pogledala. Pa dec jo je bil zbudil z navideznega smrtnega spanja. Zakričala je, vstala ter odšla po stopnicah k svojemu možu, kakor da bi se ničesar ne bilo zgodilo. Mož se je moral seveda zelo razveseliti in začela sta živeti zopet skupaj staro življenje. Čez deset let pa je žena res umrla. Ko so jo nesli zopet po istih ozkih stopnicah, prišel je mož za nosilci ter z jokajočim glasom klical: »Le previdno in počasi, posebno skozi drugo nadstropje, da se zopet ne pripeti kaka nesreča!«

* **Zopet Mont Pelée.** Ognjenik Mont Pelée zopet bljuje, toda se danje bljuvanje ni nevarno. Tekom zadnjih dni je bilo opaziti na gori vulkansko delovanje in pred tednom dni je iz ognjenikove odprtine prihajal dim in pepel. Dne 29. septembra prihajal je iz odprtine neprestano velikanski stebel para, kateri se je kakih 10.000 čevljev visoko v zraku izpremenil v gost dim. Proti večeru je bljuvanje pare prestalo biti tako jako, toda po noči je gora bila žareča, dočim se je ob vznožju pojavila nova velika odprtina, iz katere se je razlival ogenj v dolino, ne da bi napravil večjo škodo. Mornarji vseh parnikov, kateri so pluli mimo otoka, so videli ogenj in pepel, kateri je prihajal iz ognjenika. Vsi bližnji otoki so zameteni s pepelom. Ker je brzjavna zveza z otokom Martinique pretrgana, prihajajo poročila od tamkaj zelo počasi. Med Cape Haytien in otokom San Domingo izvršuje promet le mornarji. Ognjenik Mont Pelée bo najbrže zopet tako bljuval kakor pred dvema letoma, kajti vsa okolica otoka Contra Vientos je obdana s pepelom. Direktnih poročil iz Fort de France še ni. Člani parobrodne družbe A. E. Outenbradge & C., katere parniki izvršujejo promet med New Yorkom in otokom Martinique, nannanjajo, da niso dobili drugih poročil, nego ono, kar je zgoraj navedeno. Ako ognjenik sedaj

tudi bljuje, ne bo več usmrčenih toliko ljudi kakor pred dvema letoma, dasi ravno je mnogo vasi v vznožju gore v nevarnosti. Najbrže pa so prebivalci ostavili svoja domovja, kakor hitro so se pojavili znaki o preteči nevarnosti.

* **Japonski običaji v vojni.** Japonci najraje tabore na prostem, toda večinoma v skritih gorskih pokrajinah in ne ob glavni cesti. Ob glavni cesti ostanejo le tedaj, ako zasedejo kak prelaz. S seboj imajo japonski vojaki vso hišno opravo, spleteno iz slame. Armadi sledi množica žensk, ki jih kuhajo jedila in skrbje za ranjence. Japonci ne zažigajo nobenega ognja, ampak sede raje celo noč v temi. Pre-nočišča stražijo nočne konjeniške in pehotne čete. Tudi imajo japonske čete pogosto odmor. Japonci plačujejo zelo slabo ter izdajajo že zdaj pogosto nakazila na rusko vojno odškodnino. Hiše in polja puste Japonci nepoškodovana. Očeščenjen žen je sicer prepovedano, vendar pa jim morajo Kitajci proti plačilu prepustiti gotovo število žensk. Oblastev se Japonci polaste ali jih pa podkupijo. Vse one, ki se nočejo pokoriti njihovim poveljem, Japonci takoj pomore.

* **Socijalna manifestacija.** Duhoviti Parižan Ernest Blum se je razljutil na široke klobuke, ki jih nosijo novejši časi v gledališču. O tem piše: Spominjam se, da je sloveči komik Gil Perez, ki je bil zelo majhen, dobil enkrat v varieté gledališču sedež za klobukom, ki je imel več nadstropij, in ki mu je bralni pogled ne samo na oder, temuč tudi na svetilko na stropu. Razkašen, da protestuje, si je tudi Gil Perez posadil klobuk na glavo. Seveda so gledalci za njim takoj začeli hrupno vpiti: »Klobuk dol! Klobuk dol!« Isto je vpil tudi Perez sam. »Ne, vi snamite klobuk, vi tam!« se mu je klicalo od vseh strani. »Zakaj baš jaz? Moj klobuk ni za polovico tako velik kakor klobuk te le gospe!« — »To nič ne dá, ona ima pravico, ali vi ne smete imeti klobuka na glavi. Dol s klobukom!« Gil Perez se je moral vdati, toda mislil je na strašno maščevanje. Med odmorom po prvem dejanju je šel k neki svoji kolegini v ložo ter jo poprosil: »Prosim vas, posodite mi klobuk. Pričel bom ga za neko socialno manifestacijo!« Igralka mu je rada storila to uslugo, in ko se je zastor zopet vzdignil, stopil je Gil Perez z ženskim klobukom v dvorano in ne oziraje se na homerski smeh, ki je zazril po vsem gledališču, je sedel na svoje mesto. Izposojeni njegov klobuk je bil izreden eksemplar ter se je lahko ponosno meril s klobukom gospe, ki je pred njim sedela. Vendar ni nihče za komikom proti klobuku sedaj več protestiral, dasi jim je zakril ves pogled na oder. Žalost je ta lepa manifestacija le malo časa trajala, zakaj prišel je policijski komisar ter zaprosil Perezja, da onide z njim iz dvorane. Dame pa še danes nosijo klobuke v gledališčih.

* **Organizacija služkinj.** Socialno gibanje na Ogrskem je vzbudilo organizacijo služkinj. V Košici ustanove društvo vs-h vrst služkinj »Svetlost«. Pred kratkim se je vršil ustanovni shod. Glavno besedo je imela kuharica nekega odvetnika, ki je tako gnljivo slikala socialno stanje služkinj, da so se nekatere udeleženke pričele jokati. Stenisti so sestavile svoje zahteve: O 8 uri zvečer mora biti vsaka služkinja prosta, da lahko gre ven in ne sme imeti svoj ključ od hišnih vrat (!!) Urediti se morajo tudi njihove plače. Dojki se mora dovoliti, da odvede seboj tudi dojčka. Dalje sme služkinja sprejeti svojega zaročenca ali rojaka, kadar hoče. Tudi morajo jesti gospodinje s služkinjami pri eni in isti mizi (!) Svoje zahteve bodo predložile svojim gospodinjam. Društvo je pristopilo 300 služkinj.

* **Kako je treba ravnati s petrolejskimi svetilkami.** Posleda pri svetilki, v kateri je petrolej, se mora od časa do časa izplačniti z zelo vročo sodo, ker petrolej vedno izločuje nesnago. Stari stenji iz prejšnjega leta rabiti je najbolj napadna štedljivost, ki se maščuje s slabo svetlobo. Stenji se ne sme prirežavati, temuč se mora ogrejek s papirjem odrgniti. Votli prostor pod lučjo se mora vsak dan izdrgniti z vato, ki se navije okoli kake treščice, da se ne zbirajo tam saje in ogorki stenja, kar povzroča smrad. Da cilindri ne pokajo, ni druge pomoči, kakor kupiti le najbolje blago ter jih varovati prevelike spremembe v temperaturi pred prižiganjem svetilke. Svetilke, ki stoje v nezažurjenih prostorih, se morajo prenesti že četrte ure neprižigane tja, kjer naj gorijo.

* **Nove skrbi nemškega cesarja.** Cesar Viljem si je narocoil pri dvornem graverju novi pisemski papir. Dosedaj je rabil papir z državnim grbom z redom bisne podveze (z zlatim napisom »Honni soit

qui mal y pense») in s veriščico reda črnega orla. Cesar je sam izdelal skice za papir ter se je tudi papir moral izdelati popolnoma po njegovi želji. Novi papir preprega beli maltenški križ, čez katerega se križata maršalski palici. Cesarska krona se je morala izdelati večja. Ker je križ bel, določil je cesar za papir svetlo-modro barvo. Ako je cesar na morju, rabi zopet drugačen papir, in sicer čisto beli z državnim grbom in cesarsko ter kraljevo zastavo. Ubogi cesar, ki ima pri vladanju toliko skrbi!

* **Psi obedujejo kakor milijonarji.** Še nideen človek ni opazil, da ameriška denarna aristokracija uprizaruje duhovite zabave. Kar ameriški denarni aristokraciji primanjkuje na duhovitosti, to nadomedača z smehovanjem človeških čutil. Ta denarna aristokracija, ki smatra delavce za navadno pse, zapoveduje svojim slugam in služkinjam, da strežejo psom in mačkam pri obedih in večerjah. Te dni je priredil Harry Lehr, dvorjan milijonarjev in milijonar v Newportu knežji obed desetim višjim psom. Psiček častite dame Lehr, ki čuje na sladko ime »Mighty Atom«, je praznoval tretji rojstni dan. V to svrhu so bili povabljeni še drugi prevestili psi na slavnostno pojedino, pri kateri je streglo pet služkinj. Miza je bila okrašena s cvetlicami ter obložena s najboljimi jedili. Ali ni to škandal, da se prireja psom bogate pojedine, pri katerih strežijo ljudje, najvišja bitja na svetu? Sleh pa mislimo, da bi bilo za g. Harry Lehra najpripravnejše ime »pes«, ker stremiti za pasjo družbo. Ako bi nas kdo vprašal, h kateremu pasjemu plemenu naj to prazno glavo prište vamo, tedaj bi svetovali, naj se ga uvrsti med opidraje.

* **Belgijska grozodejstva.** V Cincinnati je dospel misijonar E. E. Farris, kateri se je mudil sedem let v državi Kongo. Farris pripoveduje o groznih razmerah, katere vladajo v koloniji belgijskega kralja Leopolda. Misijonar je bival večinoma v mestecu Bolengi ob ekvatorju, kjer je angleški konzul Roger Casement preiskoval tamšnje žalostne razmere. V Bolengi je našel Farris mladega zamorca, katerega je njegov oče zastavil za 10 dol, da tako poplača zemljiški družbi dolžne davke. Vojaki morajo dati od vsakega izstreljenega naboja račun. Ako ustrele kakega domačina, kar je v Kongu na dnevnem redu, odseka jo mrtveca enostavno roko, katero prinese častnikom kot dokaz, da so patrono pravilno porabili. Ako kak vojak ustrelil antilopo, potem odseka kakemu domačinu tudi roko, da tako lažjivo dokaže, čemu je rabil naboj. Na ta način so vojaki v šestih mesecih pomorili 6000 domačinov.

* **Suho mleko.** Neki Just in Hatmuker sta iznašla način, kako se more dobiti iz mleka suh ekstrakt. Mleko počasi teče med dvema votlima valjarjema, ki se sučeta, kakor da bi mleko mlela. Skozi valjarja se pri tem spušta para, da se ugrejeta na 110 stopinj. Vsled tega mleko med njima kipi, iz katerega se voda izhlapi, dočim se posušeni ostanke oprijemljejo valjarjev v obliki skorje. Ta skorja se odlušči in stolče v prašek, iz katerega se delajo kosi v podobi opeke. Ta tvarina ima le 6 odstotkov vode, dočim ostanejo ohranjene vse ostale sestavine mleka ter se morejo dolgo ohraniti nepokvarjene. Ako se ti koščki pomešajo s primerno količino tople vode, se dobi tekočina, ki popolnoma odgovarja mleku. Na ta način je mogoče posebno na potovanju vedno nositi sabo dobro mleko.

* **Ameriki glasbeni kritik.** Ameriški list »Menestrel« je prinesel sledeče poročilo o nastopu neke inozemske pevke: »Glas gospice I. se razvija kakor bučanje divjega viharja in gromenje lokomotive, ki vozi z vso paro. Svoj glas zadržuje v skokih, ki so vredni divje mačke, ga zopet stopnjuje podobno tožbi zapuščenega psa. Gospica prekine ravno toliko časa, da vjame zopet dovolj sape, potem se vzpne na prste napihne prsi ter čudovito posnema tajinstveno rjovenje, ki v državi Dakoti napoveduje snežno burjo. Leopard starega krotilca Barkerja, ki ima svojo hišo za gledališčem, se je tako prestrašil visokih not gđ. I., da se je zaril v zadnji kotiček. Upajmo, da gospodična I. pride čimprej zopet k nam.«

* **Katoliško vseučilišče pred konkurzom.** Katoliško vseučilišče v Washingtonu bo najbrže propadlo, ker zgubi skoraj celo svoje premoženje. Bagejnik in upravitelj, duhovnik Wagzaman, je namreč zapeljal z državo špekulacijski vseučilišču 900.000 dolarjev. Sicer je kardinal G. bbons izjavil, da rad žrtvuje celo svoje zas bno premoženje, da le ne bo treba vseučilšča zapreti, toda toliko denarja najbrže ne zmora. Tudi več cerkvenih občin je Wagzaman osterparil za visoke svote, n. pr. cerkev in deašiško akademijo v Georgetownu za 150.000 dolarjev. Pribežal bo najbrže v — Evropo.

* **Zakaj pa? Neka stara gosposodična je trdno sklenila, da se ne bo nikdar možila. Prijatelj jo vpraša, zakaj se tako trdovratno brani moža. »Zakaj bi se pa možila?« odgovori. »Imam psa, ki vedno renži, papagaja, ki kolne, in mačka, ki se cele noči okrog potepa.«**

* **Pred Port Arturjem.** V jarku ležita ubita Rus in Japonec. Zbudita se iz smrtnega spanja, in Rus vpraša Japonca: »Zakaj sva pa midva pravzaprav ubila drug drugega?« — Japonec: »Ravno to sem mislil jaz tebe vprašati!«

* **Mesto, ki ne mara železnice.** je prastaro čarobno ležeče švicarsko mestece Greierz v kantonu Freiburg. Te dni so otvorili električno železnico Monbrunn-Bulle, ki vozi skozi celo deželico ter se ustavlja v vsaki vasi, le mimo mesta Greierza drda, ne da bi se ustavila, zakaj meščani nočejo železnice, oziroma postaje.

* **O posestrimi vrhniške železnice.** V badenstem mestecu Mosbach je izdala policijska oblast sledeče svarilo: Kdor bo še v bodoče železnico zadrževal v teku z obetanjem na »puferje«, bo kaznovan z zapornim do 8 dni.

* **Srečni kurjač.** Kot kurjač je zapustil pred tremi leti ubogi Anglež Albert Winter svojo domovino. Delal je potem v nekem kamnolomu v Avstraliji. Ko je nekega dne lomil kamenje, videl je v bližini golobe. Zagrabil je kamen, da ga vrže v golobe, a predno je vrgel kamen, ga je ogledal. Videl je, da ima v rokah kremen, ki je imel v sebi znatno zlata. Pridobil si je do tlični kamnolom in izkopal je toliko dragocenega kamenja, da se sedaj k svoji stari materi vrača v domovino kot milijonar.

* **Ozdravljen opatov želodec.** Angleški kralj Henrik III. je prišel nekega dne preoblečen v slovečo opatijo Waltham, kjer je »poveljeval« opat, ki je bil znan sladkonež. Ker je prišel kralj ravno opoldne, povabil ga je opat kot odličnega tujca, dasi ga seveda ni spoznal, k obedu. Opat mu je dal primesti najboljše pečenke, in kralj je bil lačen ter je slastno jedel, skoraj za dva. »100 cekinov bi ti dal, ako bi mogel tako jesti kakor ti!« je rekel opat nevoščljivo zroč na lačnega gosta. »Žalibog prenaša moj slab želodec kvečjemu le pečeno pišče.« — Dva dni nato so prišli orožniki po opata ter ga odvedli v trdnjavo Tower, kjer je bil ob samem suhem kruhu in vodi 14 dni zaprt, ne da bi vedel zakaj. Potem so mu nepričakovano prinesli dve pečenki, ki ju je s pravo voljo požrešnostjo pojedel. Tedaj pa je stopil kralj v ječo ter zahteval od presenečenega opata 100 cekinov.

* **Izgredi na španskem dvoru.** Ob mrtvaškem odru princažine avstrijske so se pripetili v kraljevem gradu veliki izgredi. Velika množica je zahtevala vstop k odru ter naskočila notranje prostore. Gaječa je bila smrtonosna, strašno se je kričalo, mnogo oseb je bilo ranjenih. Več žensk se je onesvestilo, drugim so v gnebi strgali obleko z života. Sodrga, ki je nikjer ne manjka, posebno v Madridu ne, je začela ropati ter celo trgati damam zlate, ukane iz ušes. Redarji so začeli sekati s sabljami v množico, s čemer pa so splošno zmešnjavo le še povečali. Končno so prišli k nieniki, da so izpraznili dvor. Mnogo oseb so zaprli.

* **Krvav prizor v kaznilnici.** Iz kaznilnice v Pankraeu (Česko) je hotel te dni pobegniti kaznenec Kasou ter je udaril z vso silo po glavi paznika Kosaseca, ki ga je hotel ustaviti. Paznik, ki je vsled udarca s smrtonosno ranjen, je imel še toliko moči, da je napadalec porinil sabljo v trebuh. Kasona so prenesli nezavestnega v bolnišnico ter gotovo umrje.

* **Čudno ozdravljenje blaznosti.** V Lazah pri Mariji Bistrici živi kmet Franjo Gabud, kateremu se je pred mnogimi leti zmedlo ter je bil tudi v norišnici v Stenjeju. Toda ker je bil miren in nenevaren blaznež, pustili so ga domov. Neprestano si je domišljeval, da ga preganjajo upniki, dasi nikomur ni bil nič dolžan. S temi svojimi upniki se je v domišljiji vedno boril. Pred dobrim mesecem je sklenil iz strahu pred upniki, da se umori. Vzel je velik štirivoglčebelj, ter si ga začel s polenom zabijati v kot desnega očesa proti čelu. Ko je bilo že pol žebelja v glavi, prileteli so domačini, ga zvezali ter poslali v Marijo Bistrico po zdravnika dr. Neubara. Zdravnik je izvelkel možu žebelj iz glave pri čemer je priteкло le nekaj kapljic krvi; izpral in obvezal mu je rano ter ga začel opazovati. Ko je videl, da je Gabud miren ter mu nič ni, je naročil domačinom, naj pazijo nanj ter odšel. Od tedaj je Gabud popolnoma pameten, govori resno ter marljivo dela.

Tudi zdravniku se je prišel osebno zahvaliti za čudežno ozdravljenje, pri kateri priliki se je tudi zdravnik prepiral, da ima pred seboj popolno normalnega človeka.

Književnost.

— **Novo delo S. Gregorčiča.** V založbi »Narodne tiskarne« v Gorici je izšla »Svetopisemska knjiga Job in psalm 118.« v slovenskem prevodu Simona Gregorčiča. Pridana je razprava »Pojasnilni uvod v knjigo Job«, ki ga je sestavil dr. Franc Sedej. Čisti dobiček je namenjen »Šolskemu domu« v Gorici. Gregorčičev prevod stane mehko vezan 1 K 80 vin., vezan v platno 2 K 30 vin., z zlato obrezo 2 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Sedejev uvod stane mehko vezan 40 vin., po pošti 5 vin. več. Obe knjigi skupaj vezani staneta: v platnu 2 K 70 vin., z zlato obrezo 3 K 20 vin. po pošti 20 vin. več. Lepota in pesniška vrednost Jobove knjige in psalma 118. je svetovno znana. Gregorčičev prevod tega znamenitega umotvora je naravnost klasičen. Kar čuditi se mora bralec, ko čita orijentalno fantastične opise, nežne lirčne pesmi in pretresujoče elegije, da je Gregorčič tako pogodil izvirnikov ton in našel za prevod primernih pesniških izrazov. Gregorčičev prevod je pravi umotvor in zasluži to najnovejšo njegovo delo toplega priporočila.

— **„Učiteljski Tovariš“** ima v 30. številki naslednjo vsebino: Prevarane nade! — Tržaško slovensko šolsko vprašanje. — Isti smotri. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inzerati. —

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. oktobra. Ministrski predsednik Körber je imenovan namestnikom kuratorja cesarske akademije znanosti in umetnosti.

Dunaj 22. oktobra. Danes so socialni demokratje uprizorili pri blagoslovljenju nekega vodnjaka veliko demonstracijo proti županu Luegerju.

Dunaj 22. oktobra. Socialni demokratje so za jutri mobilizirali dunajsko in sploh nižjeavstrijsko delavstvo. Jutri popoldne ob pol 5. uri bo imelo delavstvo obhod. Socialni demokratje računajo, da postavijo 50.000 mož na noge. Vzpričo velikanske razburjenosti, ki vlada med socialnimi demokratji in med kršč. socialci, je vlada odredila stroge varnostne odredbe.

Dunaj 22. oktobra. Državno sodišče je danes razsodilo, da morajo carinski uradi na nemška oglašila izdajati v istem jeziku sestavljene pobotnice.

Dunaj 22. oktobra. Ujeti defraudant Jenner je danes vsa svoja dejanja priznal. Povedal je, kar doslej ni bilo znano, da je 12. septembra defraudiral zavarovalnici »Germania« 50.000 K. Od te svote je dal askurančnemu uradniku Schebellu 40.000 kron 10.000 kron pa je zapravil. Schebell je brat Jennerjeve ljubice. Dne 13. septembra je pri centralni banki nemških hranilnic defraudiral 235.000 K. Od te svote je dal spraviti slugi montanske družbe Gottsteinu 20.000 kron, Schebellu je dal 25.000 K, poštnemu asistentu Bruchbuchnerju, pri katerem je bil skrit, pa 30.000 K. Ostanek je sam spravil. Bruchbuchner je nesel denar v Monakovo, kjer se je danes dobil pri njegovi sestri. Gottstein je pobegnul, a je bil danes opoldne v Liberecu na Češkem aretovan. Policija je doslej od poneverjenega denarja dobila šele kakih 70.000 kron.

Dunaj 22. oktobra. Tu cirkulira vest, da se je v Parizu aretovana morilka dunajskega hišnega posestnika Sikore, Klein, v zaporu obesila.

Rusko-japonska vojna,

Petrograd 22. oktobra. Čar je zaukazal mobiliziranje rezervistov iz 120 okrajev.

Najboljša pitna voda

kadar preči navadnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočena

**MATTONI-JEVO
GIESHÜBLER**

**naravno
alkalično kiselico**

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljivo kakovosti, najprikladnejša pijača. 6-3

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Lepa meblavana soba

s posebnim vhom na Miklošičevi cesti št. 6, II. nadstropje, nasproti hotela „Union“ se s 1. novembrom odda. Zve se v pritličju. 3.69-1

**Dva zmožna
mizarska pomočnika**

takoj sprejme z dobro plačo Jernej Biten, mizarski mojster v Postojni. 3075-1

Spretna prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme za manufakturno trgovino v Ljubljani. 3073-1

Ponudbe pod „Spretna prodajalka“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Mlad trgovski pomočnik

kristjan, dobro vaje stroke kolonijalnega blaga in razpošiljanja, jako pošten, uren, agilen toda skromen, se takoj sprejme za tržaško eksportno hišo. Detajlirane ponudbe poštni predal št. 69, Giardino Publico, Trst. 3071-1

Solidna**blagajničarka**

se išče za večjo trgovino na deželi, koja mora biti tudi v specerijski stroki dobro izvežbana. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“. 3047-1

Praktikant

dijak V. gimn. razreda, popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče mesta v kakem kontoarju tovarne ali večje trgovine. — Prijazne ponudbe blagovolijo naj se poslati pod „500“ poste restante, Ljubljana. 3.64-1

Variet. znamka: Sldro.

Liniment. Caps'ci comp.

nadomestilo za 3018-1

Pain-Expeller

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 20 h. K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemlje le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sldro“ iz Richterjeve lekarnice, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri Zlatem levu v Pragi, I., Elžbetina c. b. Razpošiljanje vsak dan.

Trgovski pomočnik

21 let star, izučen trgovine z mešanim blagom, želi menjati svojo službo. Naslov pove uprav. „Sl. N.“ 3088-1

Več 100 zabojev

že rabljenih, v vsaki velikosti, kupi

I. Razboršek

trgovina z mešanim blagom in izvoz namiznih jabolk

v Šmartnem pri Litiji.

Istotam se sprejme tudi 3059-1

— **učenec.** —

Po vseh kulturnih državah registrirana Na drobno ne prodaja.

LEVOVA ZNAMKA

za srajce ovratnike in manšete

1882-5

M. Joss & Löwenstein

c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Kavarna „Ilirija“

je vsako soboto in nedeljo in vsaki praznik celo noč odprta.

Fric Novak

kavarnar 3060-1

Kolodvorske ulice št. 22.

V hiši „Narodne tiskarne“

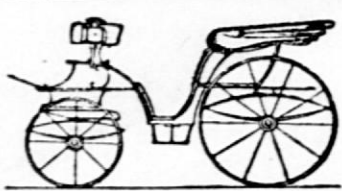
v Knafovih ulicah št. 5

se odda za 1. februarj 1905

lepo**stanovanje**

v III. nadstropju, obseja iz 3 sob, kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti in podstrešja.

Več v upravništvu „Slov. Naroda“.

Izdelovatelj vozov**FRANC VISJAN**

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 237-40

VOZOV.**AVGUST REPIC**

sodar 45

Ljubljana, Kolesijske ulice 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg

(tik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovije fačone.

— **Nizke cene.** —

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu

1. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice poštne prve kranjske mizarske zadruge v št. Vidu nad Ljubljano.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

žiljalke:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Ljubljana

Dunajska

cesta 13.

Izborna

zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk,

najnovije

vrste

po nizkih

cenah.

Prodajalka

za trgovino s papirjem, žolskimi in pisarniškimi potrebščinami dobi takoj službo v Gorici. — Ponudbe je poslati „Goriški tiskarni“ A. Gabršček. Sprejme se le gospodična, ki je že bila v enaki trgovini. 3030-3

Na prodaj je

nova hiša

v Ljubljani 2072-1

ob glavni cesti blizu kolodvora, ter je še 12 let davka prosta. V njej je več let obstoječa gostilna, hlev za živino, vrt in nekaj zemljišča.

Pogoje pove lastnik hiše, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 40.

Uradno dovoljena

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospoke ulice št. 6 3065

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

z izvrstnimi spričevall in dobrim slovesom za Ljubljano in drugod. Potnilna tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Brezskrbno

rodovinsko srečo jamči

prevažna knjiga o pre-

obilnem blagoslovu z otroki.

Z več kot tisoč zahvalni-

cami pošilja diskretno za

90 h v avstr. znamkah

gospa A. Kaupa,

Berlin, SW. 230,

Lindenstr. 59.

Samo 2 gld. z verižico

in tokom velja moja najno-

vejša edino prava niklasta re-

montaarka s sidrom, sistema

Roskopf, s šarnir. pokrovcem

in orig. plombo; gre 36 ur in

je natančno repasirana, za kar

se jamči pisмено 3 leta. Pre-

kaša glede zunanje opreme in

kakovosti vse dosedanje iz-

delke in se kot ura za trpež

vsakomur najtopleje priporoča.

Denar se povrne ali se pa ura

v nepokvarjenem stanju tudi

zamenja v teku 6 mesecev.

Pošilja po povzetju

tovarniška zaloga ur

—

lv. Živny 2905-3

Dunaj XV. Mariahilfergürtel 37/N.

Ilustrovani cenovniki gratis in franko.

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom priporoča 3007-2

Peter Wernig,

c. kr. dvorni dobavitelj orožja

v Borovljah na Koroškem.

Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

Čudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovije oblike, 1 lepa kravatna igla s simboli brijantom, 1 krasen kolij iz orient. biserv, a patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjček, jako elegantni stavek za smotke z jantarnjem 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši, zastoji. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenu povzetju za 2 gld. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 3046

Mnogo priznatih pise n.

Sadna razstava v Radovljici

je odprta le še kratek čas! Vsakdo naj torej hiti, da si jo še ogleda! Razstava je odprta vsak dan od 8. zjutraj do vida zvečer. Vstopnina 30 vin. 2787-23

Gospica

se priporoča p. t. damam v hišo, izvežbana v vseh praktičnih ter najfinjših modnih oblekah, gre tudi na deželo. Ponudbe pod „Spretnost 222“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3061

Izobražena dekleta

se sprejmejo kot pomočnice za žensko krojaštvo. — Rimska cesta št. 7 v pritličju na levo. 2905-3

Išče se inteligentna, zanesljiva

gospodinja

vešča tudi nemščine za 1. november t. l. Več pove uprav. „Slov. Naroda“. 3039-2

Gospodična

ki je dovršila trgovski kurz, vešča slovenskega in nemškega jezika, želi mesta v kontoarju najraje v Ljubljani. Ponudbe pod N. N. 208 poste restante Ljubljana. 3011-4

Pekarija

se odda s 1. novembrom na Gorenjskem. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3057-2

Zelo dobra

trgovina delikates

z gotovimi odjemalci se radi nespornimih famijarnih razmer prodajo po ugodni ceni. — Ponudbe pod **Seh. 5** na upravništvo „Slov. Naroda“. 3032-2

Hiša naprodaj

Židovske ulice št. 5.

Več se izve istotam v II. nadstropju. 3015-3

Kdor želi kupiti finih hrvatskih

čespej

v sodih za žganje kuhati, naj se obrne na Peter Žerovnika, gostilničarja v Kamniku. Cene ugodne! 3044-2

Lepo solnčnato

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe in z uporabo vrta, se odda za 1. november, oz. roma pozneje, v II. nadstropju, Kubnova cesta št. 23. 3050-2

Jecljanje!

V Trstu se otvori tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilno zahvalnih pisem, ki so po mnogih letih došla od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila. — Prijave sprejema uprava lista „Edinost“ v Trstu ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt, Interlaken (Švica). 3031-2

Lep mlin

na 10 kamnov in dvanajstimi stopami ter z vedno močno vodno silo na **Primostku**, tik okrajne ceste, od pokojnega **Franca Premerja**, pol ure od mesta **Metlike**, se prodajo po nizki ceni. Poleg mlina je tudi še potebno poslopje, dve šupi, konjski in živinjski hlevi, veliki svinjaki, kozole (toplar), 101 in kozolet; zraven je tudi sadni vrt, travniki in hosta z debelimi brasti do 8 orla, za prašičjo in živinsko rejo jako ugodno. Natančneje se izve pri lastniku **Frideriku Skušek**, trgovcu in posestniku v **Metliki**, Dolenjsko. 3055-1

Tapetniška in dekoracijska dela.

Slavnemu občinstvu dovoljajem se uljudno priporočati v nabavo raznih tapetnih in dekoracijskih potrebščin. Dolgoletno službovanje pri slovečih tu- in inozemskih tverdkah me usposablja kot vsestransko izvežbanega in izkušnega, da morem vsakomur najfinije in najsolidnejše zadostiti svoji nalogi bodisi v tapetniški ali dekoracijski stroki, kakor tudi v izdelavi vsakojakih pohištev.

Istotako si usojam pripomniti, da imam v zalogi razna najmodernejša oblažljiva pohišstva, kakor divane, otomane itd. razne potrebne okraske k oknom, hišne preproge, pogrinjala, sploh vse v mojo stroko spadajoče predmete. — Prevezam naročila v kompletno opremljenje sob in event. prenavljanje obrabljenih pohištev; istotako postrežem vsaki zahtevi raznih ureditev sob, hotelov, vil itd.

Z zagotovilom najekskaktnje postrežbe in točne izvršitve priporočam se sl. občinstvu v blagohotno nvaževanje.

Veseloštvovanjem 3074-1

Ivan Černe, Ljubljana, Breg, št. 20. Cojzova hiša.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Trgovski pomočnik

zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika, večšpečerje, inteligent in zanesljiv, se sprejme takoj. Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

3024-3

Večje posestvo

s prostorno hišo

in velikim sadnim vrtom poleg glavnega kolodvora se prodaja iz proste roke. — Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

3054-2

Postranski zaslužek

60—100 K na mesec in še več si lahko prisluži vsaka solidna oseba z nabiranjem naročil na nove patentne izdelke. Vsakdo, ki ima znanec, pošlji ponudbo na naslov: Fran Hamáček, Praga 1134—II.

2960-5

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gl. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči. 1 moderna svilena kravata za gošpode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleganten prstan za gospe s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nož s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s patentiranim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gl. 180. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska razpošiljalna trdnja
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Pariz
1900

Najvišje odlikovanje.

Singer-jevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovih.
Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno vezenje.

Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje. Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, Sv. Petra cesta števil. 6.

365-19

Sedlarstva

si želi učiti deček poštenih starišev z dežele, 14 let star, ki je dovršil šest razredov ljudske šole. 3053-2
Ponudbe pod „Sedlarski učenec“ sprejema upravništvo „Slov. Nar.“.

Od o. kr. vlade konc.

privatno učilišče

Eme Schlehan

v Ljubljani 2849-5

Židovske ulice števil. 1.

Sprejem učenec vsak dan od 9.—12. ure dopoldne.

Kroji se prodajajo po meri.

Pijte
Klauerjev
Triglav
najzdravejši vseh likerjev.

Hiša

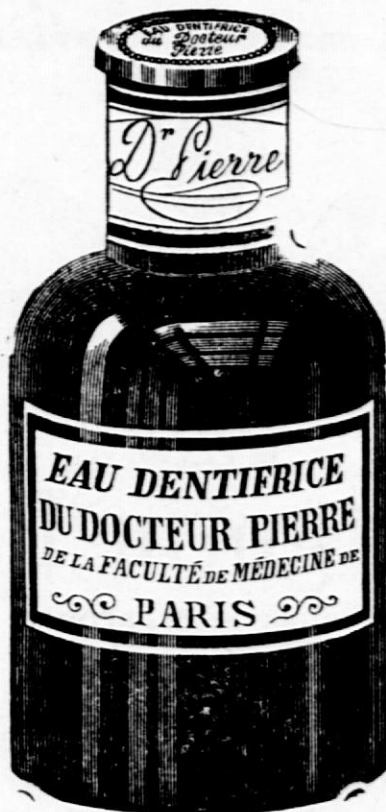
s staro gostilno, z magacinom in hlevi za konje v Sv. Florjani ulicah,

se prodaja

pod ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje: Konc. pisarna Jos. Perhauca, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. 2972-2

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-5

Prodajalka

popolnoma zmožna špekerije, inteligentna, zanesljiva v postrežbi, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma veščja, se sprejme do 1. decembra v Ljubljani. 3052-2
Ponudbe sprejema Karel Planinšek, Ljubljana.

V najem se da

takoj ali z novim letom staroznano

gostilno „pri Tomšiču“

v Trebnjem, Dolenjsko.

Gostilna obstoji iz 4 lepih sob, veže, kuhinje, ledenice in hleva. Pri hiši je lep senčnat vrt za goste. Gostilna stoji pri veliki cesti, 1 minuto od farne cerkve in 4 minute od železniške postaje oddaljena. 3025-3

Grenčica

„Florian“

in likér 5-242

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

v Ljubljani

Sv. Petra cesta števil. 2

Filijalka:

Resljeva cesta števil. 7

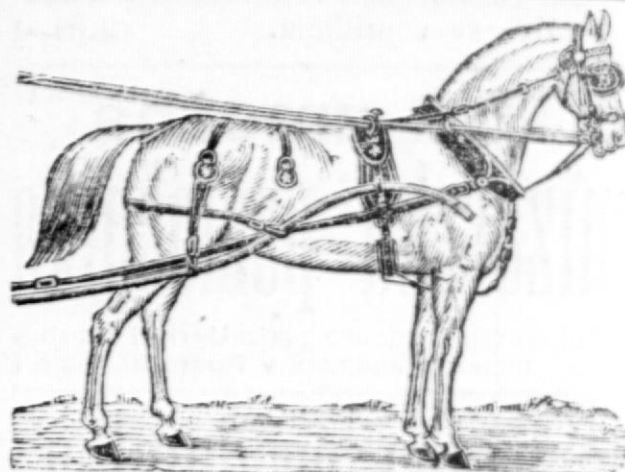
priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, Nastenske table za črnilo, računalce, Šolske knjige za ljudske šole.

Moltilvenike v raznih vezeh. Tiskovine za gospe odvetnike in c. kr. notarje. Kipe slovenskih literatov. Razno galanterijo, blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice števil. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

Cene nizke.

Najboljši kosmetični predmeti so:

Aida milo po 60 h

cream po 1 K

za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda

zobni prašek

po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda

lasna pomada

po 1 K, za ohranitev in rast las.

Ti izdelki „Aida“, ki so oblaštevno

varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik

v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo 44

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:

1 kg. 80 h, več ali 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnjah itd.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične

samobasalne puške na šibre

sistem Browning.

Istotako imam veliko zalogo

pušk in revolverjev

najnovjših sistemov po najnižjih cenah.

Se vljudo priporoča

FRAN ŠEVČIK

Ceniki na zahtevanje za stonj in poštnine prosto.

puškar, Židovske ulice 7.

MILLO

Izvrstne pralne moči.

Ceno, ker izdatno.

MONTE CHRISTO

Pazite na oblastveno zavarovani vtisk „MONTE CHRISTO“.

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem trgovcu.

1857-17

TVORNICA APOLONOVH SVEČ in MILA na DUNAJU, VII.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštne prosto razpošilja

priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 541-35

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljsega K 12-; belega, jako mehkega, skubljenega K 18-; K 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36- Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame 2 proti povrnitvi poštinih stroškov. 3002
Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pošta Pizen na Češkem.

Kupujte naravnost od izdelovalca!
Najpopolnejše 2724-10
kilne pasove
za dimeljno in popkovo kilo, suspenzorije, dobro prilagajajo se, trebušne pasove, nogovice in povoje za krtico (krčno žilo), držalce in ortopedijske zavrtnalce za skrivljeno hrbtenico. Umetni deli telesa in bandaže vseh vrst.
Edina solidna izdelovalnica
Bohuslav Pecka
bandažist in ortopedist v Prazi
Jungmanova trida 34 n.

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brdo v Gorici
priporoča gg. krčmarjem in zasebnikom
pravo pristno 2959-4
Briško vino
z najboljšo postrežbo po prav
zmernih cenah.
Vino se razpošilja v sodčkih od
56 litr. naprej in na željo tudi vzorce.
Obenem priporoča
najboljše sadje.
Točna postrežba.
Sedež društva je:
Gorica, ulica Barcellini št. 20.

Tovarna pečij
ustanovljena l. 1888.
Založnik
ces. kralj. avstrijskih
državnih
uradnikov
Alojzij Večaj
Ljubljana
Trnovo x Opekarska cesta x
Veliki stradon št. 9
priporoča vsem stavb-
nim podjetnikom in sl.
občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in
sicer od najmodernejših
prešanih in poljubno bar-
vanih do najpreprostejših
prstenih pečij
različnih vzorcev kakor:
renaissance, barok, got-
ske, secesion itd., kakor
tudi štedilnike in krušne
peči lastnega in doma-
čega izdelka po najnižjih
cenah ter je v svoji stroki
popolnoma izvežban.
Ceniki brezplačno in
poštne prosto. 2

Odvisni niste več
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:
65 črkami fl. —70 253 črk fl. 2-40
90 " " —85 354 " " 3-
127 " " —120 468 " " 3-60
140 " " —160 640 " " 5-
211 " " —2- 809 " " 6-
J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I, Adlergasse 7
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj. (telefon 12.179)
in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16.
Cenovniki zastonj. 76-42

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvija. Vse puške so na c. kr. preskušo-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastonj. 42

Dr. univ. med. Jernej Demšar
se je po dveletni špeciijalni izobrazbi na dunajski občni bolnici (na oddelkih prof.
Richla, Neumanna in Langa) in na polikliniki (na oddelku prof. pl. Frischa) povrnil
ter prične **začetkom novembra** ordinirati
za kožne in spolne bolezni in za kosmetiko.
LJUBLJANA
Prešernove ulice, Mestna hranilnica, II. nadstropje.
3040-2

Priporočam
p. n. občinstvu vsakovrstne čevlje
domačega izdelka po meri. Stran-
kam ustrezem vedno točno, z
dobrim blagom in primernimi ce-
nami. 3006-2
Delam po najnovejših oblikah.
Sprejemam tudi popravila.
Fr. Kukman
čevljarski mojster
Ljubljana, Dunajska cesta št. 11
(v Fröhliho hiši)
I. dvorišče na levo.

Urrarsivo.
Zaradi bolezni iščem dobrega, vestnega v
urarski stroki popolnoma izvedenega po-
slovodjo, ki bi mu mogel svoj urarski posel
povse poveriti ali mu izročiti svojo obrt,
namreč urarsko obrt, prodaja vseh glas-
benih instrumentov in popravkov in pro-
dajanje mehaniških stvari, kar se vse na-
haja v moji lastni hiši. Prevzeti bi se
moral moj obrt v celam ali deloma po
dogovoru, ter bi dal poštenemu in vest-
nemu kupcu svoj obrt tudi na obroke.
Sprejemam tudi takoj mladeniča, ki je že
bil pri urarskem obrtu in se učil, a še ni
svojege nauka do kraja dovršil, ali pa
takega mladeniča, ki želi se prakticirati.
Plača po dogovoru. Prodam tudi lep nov
harmonij, lastnega proizvoda napravljen
na najnovejši ameriški način z 11 registri.
Osobito je prikladen za kako cerkev ali za
kako pevsko društvo, kjer ima vrlo lep in
močen glas. Dam ga dobremu kupcu tudi
na obročno odplačilo. 3006-2
Franjo Bajc, urar in mehanik
v Karlovcu, Hrvatska.

Ravnokar je izšla mnogo zahtevana
slovenska koračnica
„TRIGLAV“
Jul. Fučka 29/7 3
c. in kr. kapelnika 88. pehot. polka.
Izdane za klavir dvoročno K 150.
Partitura za orkester ali za pihala v
prepisu po K 3- neto.
Tiskani glasovi izidejo skoro.
Ta jako priljubljena koračnica vele-
znamenitega skladatelja je na reper-
toirju vseh vojaških in civilnih godb.
Jana Hoffmanna V. a.
Praga II.,
Malá Karlova ulice 29.

Nujno svarilo.
Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se
delajo poskusi rastlinske masti pod različnimi imeni in znamkami pe-
veličevati in spravljati na trg.
Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni
KUNEROL
je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčistejša jedlna mast
priznana od avtoritet. 2568-8
Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne pošne skatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za škatlo, franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2, ali 1 kg, v
zabojih pa od 10 kg naprej.
Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniške izpričevane zastonj.
Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast
v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etablirovana 1880.

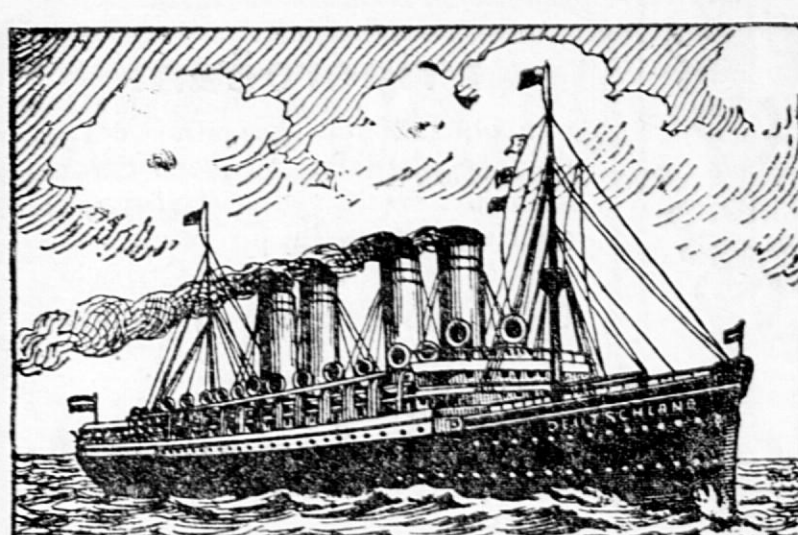
Dobra kuharica
je izšla spisala je izšla
Minka Vasičeva
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.
Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 282-48

Zahtevajte pri nakupu
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.
Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi — Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
1082-33
Ustje (Češko) **Juri Schicht** **Ustje (Češko)**
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Plesni pouk

Naznanilo.
Naznanjam svojim častitim podpornikom in znancom, da sem dospel in da pričnem zopet s **plesnim poukom** in sicer, kakor hitro mogoče. Prijave in vpisi se vrše vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne v hotelu pri Stonu, vrata 73. Z velespoštovanjem
2754-5 **Giulio Morterra**, plesni učitelj.

Zastopnik;
FR. SEUNIG, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31 zraven
strange

Hamburg- = Amerika

Iz Ljubljane
v New-York
samo **gid. 60**
z dobro, prosto hrano.
Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 2603-7
Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki
samo **6 dni** samo
Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
lepo svetijo i usnje konservira.
Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
kožje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.
18-43 **Dobiva se povsod.**
Štefan Fernolendt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.
Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Preselitev trgovine!

S tem javljam čast. p. n. občinstvu, da svojo
trgovino z modnim blagom
na Starem trgu št. 13 preselim s 1. novembrom
na Resljevo cesto št. 3
(vogal Sv. Petra ceste).
Zahvaljujoč se navdaneje čast. p. n. odje-
malcem za doslej mi izkazano zaupanje, prosim,
da me počaste s svojim obiskom tudi v moji
novi trgovini. 3061-1
S spoštovanjem **C. Gerhauser.**

Zaradi preseljitve globoko
cene
znižane

Stanje vlog:
K 6,485,282'17
Kmetska posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 905-30
Posojila po 5% in po 5 1/4 %.
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.
URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.
Telefon št. 155. Poštnega hranilničnega urada št. 828.408.

Rez. zaklad:
K 98.238'41
Ljubljanske okolice

Venci- trakovi

J. S. Benedikt, Ljubljana.

Optični zavod

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26
priporoča veliko zalogo vsa-
kovrsnih očal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.
Popravlja in po-
štno naročitev,
se izvrše točno
cenó in takoj

Josip Reich

« parna »
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
44 **Cene nizke.**

Pariski moderci!

Pariski moderci!
Spreddaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
floziji Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih

barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. luž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolilneje itd.
Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejše, najboljše in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano resno
in fino po najnižjih cenah.

Su njih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštne prosto

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzela

restavracijo

šmbožev trg 1. šmbožev trg 1.
Točila bodem pristna vina: štajerca, dolenski oviček, prosekar;
dobivalo se bode pri meni vedno sveže puntigamsko pivo in postregla bom
z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili. 3097
K mnogobrojnemu obisku se slavnemu občinstvu vdano priporoča
Antonija Dermelj.

Vsekdar najnovejše prave

GRAMOFONE

in plošče v veliki izbiri se dobijo
le pri zastopniku Nemške deln. družbe
za gramofone
RUDOLFU WEBER
urarju
Ljubljana
Dunajska cesta št. 20
(Hribarjeva palača nasproti kavarne „Evropa“).
Prodajam ...
na ...
obroke ...
Zamenjavam
... stare
... plošče
1716-15

Kdor želi

za jesen ali za zimo kaj lepega in dobrega iz
konfekcije za gospode, dame in otroke kupiti
po najnižjih tvorniških cenah, naj ne zamudi,
ogledati si prej velikansko zalogo blaga
v „Angleškem skladišču oblek“
Mestni trg št. 5.
Mnogobrojnega obiska prosi z velespoštovanjem
3066-1
Oroslav Bernatovič.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča
pravi rzeni kruh, mešan in črn.
Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomo).
Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.
Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.
Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva,
biškovit in suhorja. 163-80
Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.
Dvanajst podružnic in prodajalnic.
Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

L. Schwentner

knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.
Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. —
Te knjige so:
Jostpa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenev: Otol in sinovi, Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebitzky: Blodne duše.
Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat nominis umbra: Casnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 60 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in reki. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.
prejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Zaradi pomanjkanja prostora prodajam svojo veliko zalogo

nagrobnih vencev in trakov

z napisi in brez njih po jako znižanih cenah.

Vsi venci so razstavljeni v posebnem prostoru in si jih lahko vsakdo ogleda, ne da bi moral kaj kupiti. Na obilen obisk vabi

FR. IGLIČ
na Mestnem trgu št. 11.

Za boljšo obutev

iz chevreax-usnja, boxcalf-usnja, teletine itd.
je priznana najboljša

GLOBIN

ki brez truda povzroča II 2448-8

prekrasen blesk!

Konservira in ohranja usnje mehko.
Preprosto ravnanje!

Dobiva se skoro v vseh trgovinah.

FRITZ SCHULTZ jun., Akt-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Filipa Neustejna

POSILAJENE

odvajalne kroglice.

Ze več let preizkušene in od mnogih odličnih zdravnikov priporočene kot lahko odvajajoče razkrojevalno sredstvo, ki prebavljanja ne motijo in so popo noma neškodljive. Ker so kroglice posilajene, jih uživajo radi tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., zvitek z 8 skatljicami, torej 120 kroglic samo 2 K. Kdor pošlje K 245 naprej, dobi poštne prosto zvitek skatljice. **Zahtevajte** Filipa „Neustejna odvajajoče kroglice“. Pristne samo, če ima vsaka skatljica na zadnji strani v rdečem tisku obl. prot. varst. znamko „sv. Leopold“. Naše registrirane skatljice, navodila in embalaža morajo nositi podpis „Philipp Neustein, Apotheker“.

Filipa Neustejna lekarna pri „Sv. Leopoldu“, Dunaj, I., Plankengasse 6.
Dobiva se v vseh lekarnah. 2980-2

Po visoki kralj. dežel. n. vladi proglašena za zdravilno rudninsko vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkališko-muriatiško-litijska slatina, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Grasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požirnika, trganju in revmi, pri želodcnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri žilni žili, pri obistnih in boleznih v mehurju, pri kamenu, pri sladkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkrljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odklikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svetinjami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 497-72

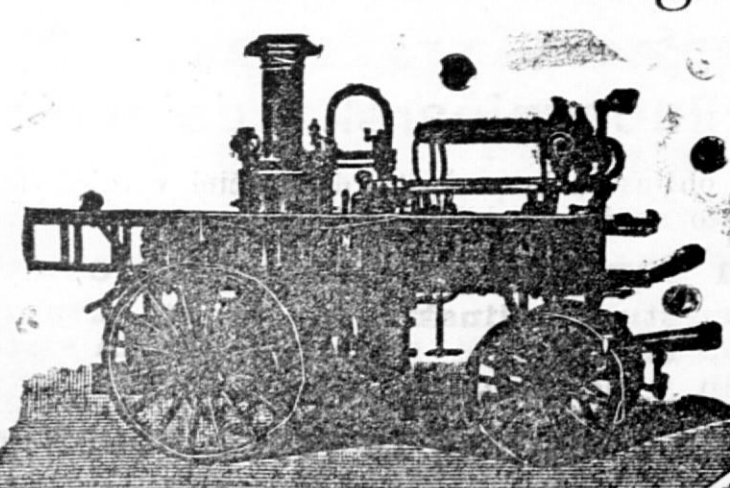
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MEXARDI v Ljubljani.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujejo, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji in sicer: S l. počastno diplomu za izboljšanje parnih- in motor-brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL

ZAGREB 7-22

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

FR. P. ZAJEC

urar

Ljubljana
Stari trg št. 26.

Nikelnasta remontoar
ura od glid. 1-90.
Srebrna cilindar rem.
ura od glid. 4-—.

Čeniki zastonj in franko.

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani
Mestni trg št. 17.

Damski klobuki

za sezono 1904/1905.

Svoj bogato ilustrirani cenovnik nakičenih damskih klobukov za 1904/1905 pošiljam gratis in franko. Poprave se izvrše hitro in kulantno.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Knelpu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

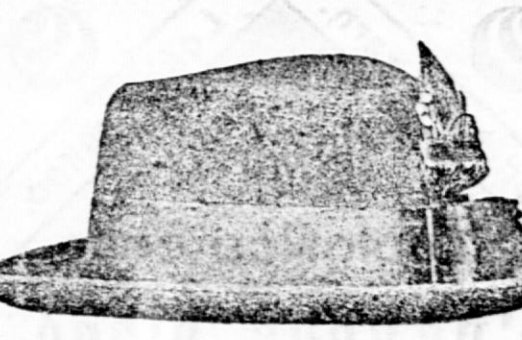
Oblastv. konces: oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnauja naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.
Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrijskih, angleških, italijanskih tovarn.

Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, lopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Služba distriktnega zdravnika

se odda v trgu Vransko pri Celju.

Plača obstoji iz deželne subvencije letnih 540 K in 1% občinske doklade okoli 220 K, skupaj 760 K. Zdravljenje ubožcev se iz okrajne denarnice posebej honorira in je sedaj pavšalirano na 560 K. Distriktni zdravnik more prevzeti tudi opravke sodnega zdravnika. Razven sposobnosti po § 15. postavbe z dne 23. junija 1892, dež. zak. št. 35, se zahteva tudi temeljito znanje slovenščine. — Ponudbe je poslati do 15. novembra 1904

zdravsko distriktnemu odboru na Vranskem.

2987-3 **Schwentner**, načelnik.

Največja zaloga

optičnih predmetov

in

fotografskih potrebščin.

Optični zavod

Karol Pichler

1934-16

Ljubljana

Jurčičev trg št. 3.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILNIM BLAGOM TER POTREBŠČINAMI ZA KROJAČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA

Stari trg št. 1.

Prva kranjska mizarska zadruga

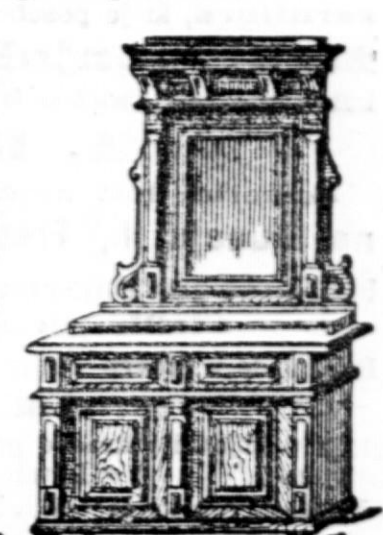
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne opreme iz subega lesa solidno izdelane po lastnih in predloženih vzorcih. Velika zaloga raznovrstne izdelane opreme za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik. 95-42

Zopet znižane cene!!

samo

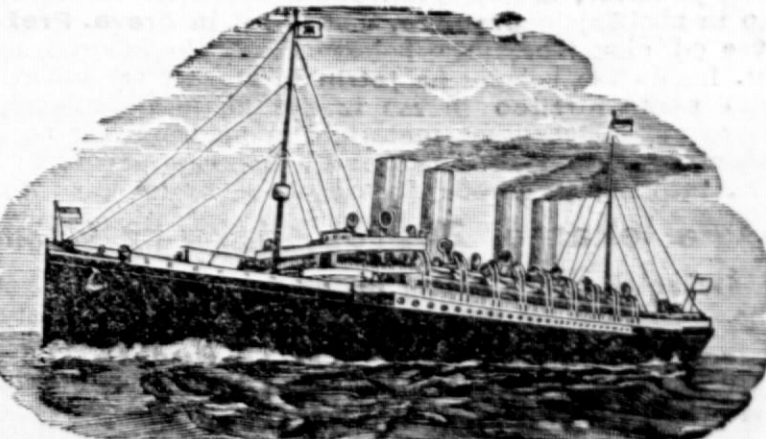
Iz Ljubljane v New-York 60 gld.

Prosta hrana že v Bremenu.

Brzoparniki:

Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm
Kaiser Wilhelm der Grosse

(največji in najhitrejši parniki)

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne, da se povečajo cene ameriških železnic. 2431-9

Edvard Tavčar

Ljubljana
Kolodvorske ulice 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

RUDOLF GERBUTH
c in kr. dvorni strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burgasse.
Največja in najboljše zaloge

peči

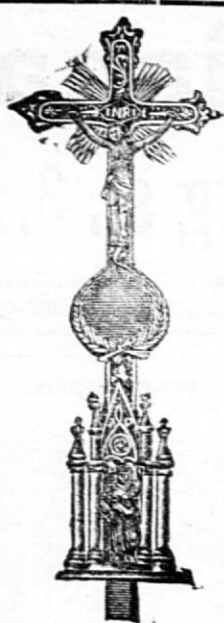
navadnih in tudi najlepših opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emajlirane peči. Regulacijske polnilne peči od K 15— naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča vseh velikosti.

Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za peko, sušilni aparati itd. 2459—15 Specialni katalogi zastoj in poštne prosto.

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Ernest Hammerschmidta nasl.

Madile, Wutscher & Co.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg šte. 6.

Največja izbira

nagrobni križev

in sploh vseh 3023—3

v železino spadajočih predmetov.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " " kavčnih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnice za juho;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnice za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašo za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnice za sladkor.

10-19

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na nikakršni slepariji zavajem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

ženitovanjsko in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cislilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp.

Tomaž Božanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodolnih boleznih ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezoh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski ali kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 2477-8

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka,

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. — **Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:**

- 1 ducat (12 steklenic) 4 K.
- 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
- 2 ducate (24 steklenic) 8 K.
- 3 ducate (60 steklenic) 17- K.
- 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zabreb,

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Mehanik
Ivan Škerl
stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bielkile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se sbranjajo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovilo naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

prilporeča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolte medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljajo hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

A. KRACZMER zaloga

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

prilporeča popolno zalogo

kratkih klavirjev, mignov in pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in stanovitno prenarejeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:

L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stingl, c. kr. dvorna zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršujejo se podlaganje z usnjem strokovnjaško in preskrbno in zaračunavajo najceneje.

Modni kangarn.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

prilporeča

R. Miklauc

Ljubljana 44

Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke.

Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Marijacejske želodčne kapljice

edino prave iz G. Schopfove lekarne „Zur Gnadenmutter“ v Marijinem Celju (Mariazell) v steklenicah po 50 in 90 vin.

Pristne le v steklenicah, zaviti v zelenobelo pasaste škatlice z varstveno znamko Marije pomočnice v Marijinem Celju.

Dobiva se v Ljubljani pri gosp. **Gabrielu Piccoliju**, dvornem lekarnarju in v vseh drugih lekarnah. Če ne pa se naj naroče naravnost.

Pri žlezah, škrofelnih, angleški bolezni, spuščanjih, putki, trganju, vratnih in pljučnih boleznih, prehlajenju, zastarelemu dušljivemu kašlju, v ojačenje in okrepitje slabotnih in malokrvnih otrok priporočam sedaj zopet svoje priljubljeno, od zdravnikov čisto odrejeno

Lahusenovo jodovo-železnato ribje olje.

Najboljše ribje olje z največjim učinkom. Tvorbi, obnovi soku, pospešuje tek in poveča v kratkem času telesne moči. Dá naj se mu prednost pred vsimi podobnimi preparati in zdravili. Vselej dobrega in prijetnega okusa ga rado uživa staro in mlado. Letna poraba vedno rase, najboljši dokaz dobre kakovosti in priljubljenosti. Mnogo izpričeval in zahval. Cen 3 K 50 vin. in 7 K., zadnja se bolj izplača pri daljši porabi. Varujte se ponarejanj in pazite pri kupovanju na firmo izdelovatelja, lekarnarja **Lahusen** v Bremnu. — Dobi se vseh lekarnah. — Glavne zaloge v Ljubljani v lekarnah: „Pri Mariji Pomagaj“ na Resljevi cesti, „pri orlu“ na Jurčičevem trgu št. 2, „pri angelu“ na Dunajski cesti, „pri jelenu“ na Marijinem trgu, „pri enorogu“ na Mestnem trgu. 2316-3

Naznanilo.

Naznanjam, da sem svojo znano trgovino povečal in da bom prodajal na dosedanjem prostoru vsakovrstno

domače in inozemsko usnje

ter druge v to stroko spadajoče potrebščine, kakor čevljarstvo orodje, mazila in črnila za boljša obuvala po najnižjih cenah na drobno in debelo.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi ostalemu p. n. občinstvu se priporočam za nadaljno naklonjenost.

IVAN MARCHOTTI

trgovec z usnjem

2923-5

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 30.

Št. 34.109.

Razglas nabornikom.

3049-1

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora 1. 1905 nastopno razglašja:

1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1882., 1883. in 1884. rojenim mladenci, neglede na njih rojstni in pristojni kraj,

se je tekom meseca novembra 1904

pri tukajšnjem uradu k zabeleži zglasti.

2. Mladenci, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali drugi pooblaščenici.

4. Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca januarja ali februarja 1905 pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji.

5. Onim, ki žele, da se jim dovoli nabor izven pristojnega okraja, je o priliki zglastitve vložiti **opremljene prošnje**; obenem pa lahko oglašajo izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.

6. Sinovom vojaških oseb, službečih v dejanski službi in onim mladenci, ki so nameščeni pri vojni opravi (vojni mornarici) in so v nabornih letih, se je ravnotako zglasti.

7. Kdor zanemari dolžnost zglastitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more opravičevati z izgovorom, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Naborniki, ki opustijo zglastitve, ne da bi jih pri tem ovirala kaka neprilagodljiva ovira, so krivi prestopka in se kaznujejo z **globo 10 do 200 kron** ali pa s primernim zaporom.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 7. oktobra 1904.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta

železoliivarna

858-32

strojna in ključavničarska delavnica

se prilporeča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinjskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa in sicer: **grobne križe, kotle, peči, vrtno klopi, mize, stebre, trombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

želodčni prašek
in
prašek za prebavljanje
s poprovo meto. „Varstvena znamka kača“, prijetnega okusa, zdravniško priporočen in uporabljen pri motenju prebavljanja, kron. želodčnem kataru, želodčnih krčih, gorečici, vzdigovanju v želodcu, neprijetnem vonju, kislastemu vzpehanju, pomanjkanju slasti. Neprestana uporaba odstrani vse želodčne slabosti. Priznanja dohajajo vsak dan.
Ena škatljica 2 K. Pri 6. škatljicah franke.
Glavna izdelovalnica in razpošiljalnica: **Medvedova lekarna v Šumperku** na Moravskem št. 48. Naprodaj skoro v vseh lekarnah, če ne, naj se naroči naravnost.

Red Star Line
*Rečica zvezda **
V Ameriko!
Antwerpen Hitra in varna vožnja z modernimi opravilnimi novimi brzoparniki te solidne družbe pri poštini in snazi po strežbi. Natančen zanesljiv pouk in veljavne listke po **New York** **Philadelphia**
70 gl. za železnico in barko dobite v 978-23 **Želodvorskih ulicah št. 41** od južnega kolodvora na desno. Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“ **Ivan Nep. Resman.**

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka osem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Hammond
najpopolnejši pisalni stroj.
Vsekdar ravne vrste. Avtomatski odtisk. 10 let jamstva. Pošiljatev na poizkušnjo.
TIRO brzospinjač
Registratorske omare za urejanje dopisov, obrazcev, 2399-10 prospektov, vzorcev, časopisov i. t. d. i. t. d.
Praktični pisarniški predmeti.
Ferdinand Schrey
Dunaj I., Kärntnerstrasse 26.

Oglejte si pri nakupu
ново došlo
modno blago največje izbere, 120 cm širok., meter od 45 kr. do 4 gld. 50 kr;
svile in baržuni meter od 65 kr. naprej;
flaneli 70 cm širok., meter po 19 kr;
sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platnega blaga, švicarske vezenine in čipk;
žensko in moško perilo, kravate in razne pletenine;
velika zaloga preprog in posteljnih garnitur.
Novo vpeljeno!
Konfekcija za dame: bluze (lastni izdelek), krila, površne jopice (paletot), i. t. d. po znano nizkih cenah le edino pri tvrdki
A. Primožič
Ljubljana, Mestni trg št. 25.
2992-3

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše **žime.**
M. Pakič v Ljubljani. Moznost naročilom se pošilja s povzetjem.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata svojo bogato zalogo šivalnih strojev, voznih koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice
kakor tudi manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge i. t. d. priporoča **Anton Schuster** Ljubljana Špitalske ulice šte. 7. Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo za dame in gospode **rokavic** kravat za gospode toaletnega blaga dalje ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd. iz najbolje renomiranih tovarn priporoča **Alozij Persche** Ljubljana Pred škofijo št. 21.

Pod tranco št. 2. **Ivan Sokič** 44 v največjih izberih in v veliki izbiri **čepice** in **cilindri** Založnik o. kr. državnih uradnikov. Založnik o. kr. državnih uradnikov. Pod tranco št. 2.

Kaj boljšega nego je barva za lakiranje pōda z medvedovo znamko, sploh ni. V zalogi jo ima 2 2584-2 **HENRIK WIBBE** = izdelovatelj barv in lakov Ljubljana, Sv. Petra cesta 2. Št. 918. Mestna občina v Črnomlju 3027-3 razpisuje

služba knjigovodje Mestne hranilnice
ki se ima ustanoviti. Letna plača 1600 K, varščina 1000 K. S pomnoženjem prometa se plača zviša. — Ponudbe naj se stavijo mestnemu županstvu v Črnomlju do 15. novembra 1904. **Mestno županstvo Črnomelj** dne 16. oktobra 1904. Župan: **Janko Puhek l. r.**

Specialna obrt za gradbe iz betona, želez. betona in monirske gradbe ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM! **FALESCHINI & SCHUPPLER** INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER. G. kr. deželnosodno zapriseženi zvedenec in cenilec. 235-40 Dalje stopnice, rezervarje, mostove, vodne in kanalizacijske naprave, čistilne naprave za kapnico, utrjevanje kleti proti talni vodi, prosto stoječe masivne stene, cementna dela vsake vrste. Izvršitev nadzemeljskih in podzemeljskih zgradb **LJUBLJANA** NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

A. Persche pred Škofijo 21 priporoča **največjo izber kožuhovini** po najnižji ceni. 3090-1

Stanje hranilnih vlog: 18 milijonov kron. Rezervni zaklad: nad 550.000 kron. **Mestna hranilnica ljubljanska** na Mestnem trgu zraven rotovža sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12 ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagatelj. Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev. Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred na plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. 223-10 Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/4% do 5%.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 166-44

Ustanovljena 1847.

Največja zaloga
pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Krasno malo
posestvo blizu Ljubljane
je naprodaj.

Kje? se izve v upravnistvu »Slov.
Naroda«.

Oton Zupančič 2-122

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo ra-
dostno in jo cenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsega pridržka za največji lirski
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panton-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha
kakor iz vsake druge vrste strešnih
opek iz ilovice. 2076-14

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

Strogo solidna
manufakturna trgovina.

Češnik & Milavec
Ljubljana x Lingarjeve ulice x Ljubljana
priporočala slav. občinstvu ob nakupovanju
jesenskih in zimskih potrebščin svojo bogato zalogo
raznovrstnega oblačilnega blaga.

Cene najnižje. Točna posrežba.

2801-3

Stoj! Kam?

K

Perschetu, Pred škofijo 21

Največji izbor!

tam se ku-
pijo dražestni
baržuni in
svilnato blago
za bluze.

Najnižje cene!

Zadnje novosti!

2850-4

Založnik zveze c. kr. avstrijskih drž. uradnikov

K. Košak zlatar

2839-7

Ljubljana, Prešernove ulice

priporočala slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po

najnižjih cenah.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša za naročanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne
slikarje, zidarje in
mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za
vozove.

Emailne prevlake,
pristne, v posodicah po 1/8, 1/4,
1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure
za pôle. Edino trpežno in
najlepše mazilo za
trde in mehke pôle.

Voščila, štedilnega,
brezbarvnega in barvnega za
pôle; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsa-
kovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje narav-
nega lesa i pohištva.

Olinatih barv, priznanih
najboljših.

Olinatih barv v tubah
dr. Schönfelda.

Firneža prirejenega iz lanenega
olja; pristni, kranjski.

Steklarskega kleja,
pristnega, zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in
štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih i rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje,
najnovejših.

2422-17

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN
LJUBLJANA.

I. kranjska tovarna olinatih barv, fir-
nežev, lakov in steklarskega kleja.

Ustanovljeno l. 1832.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v ura-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega sa-
prja. Preizkušeno, iz izbranih najbolj in uspeš-
nih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbu-
jajoče in prebavljeno pospešujoče in lahko od-
vajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani
znane posledice nezmernosti, slabe diete, preb-
ljenja in zopnega zaprtja, n. pr. gorečico, na-
penjanje, nezmerne tvorbe kislin ter krče je
dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B.
FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!
Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,

c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, oget Nerudova ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje ve-
lika steklenica in za K 150 mala ste-
klenica na vse postaje avstro-ogerske
monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.
v Ljubljani se dobiva pri gg. leka-
rih: C. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b. detschlager, J. Mayr. 2678-3

Izredna prodaja.

Zaradi skorajšnje preselitve svoje prodajalnice
in popolne opustitve potrebščin za krojače in šivilje,
kakor: čipk, pozamenterije, gumbov, šivalne
svile, trakov, svilnatih blaga, žametov, pliša
in drugih malih v to stroko spadajočih potrebščin,
bom odslej prodajal vse gori navedeno blago

30% do 40%

pod nabavno ceno.

Omenim še, da je blago popolnoma pristno in
je bilo nakupljeno izvečine še za preteklo sezono.

Naj to priliko porabi vsaka šivilja in vsak
krojač, ki le količkaj potrebuje takega blaga; pri-
poročam se pa tudi trgovcem, da si nakupijo večjih
množin.

Za obilni obisk se priporoča

2813-4

trgovina z modnim blagom

J. S. Benedikt

sedaj na Starem trgu, takom meseca novembra
pa v Prešernovih ulicah v palači mestne hranilnice.